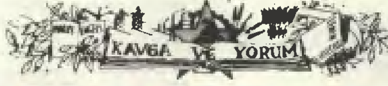
Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Burjuvaziye ve oportünizme
karşı savaşta haydi
7. Yaz Taarruzu'na

İŞÇİNİN SESİ

Karkêren hemû
welatan yekbın!

Yıl:10, Sayı:236
13 Haziran 1983

Üreten ve yaratan emeğimizle yaz taarruzundayız

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: İngiltere'de 50p, Almanya'da 2DM ■ Yıllık abone: İngiltere'de 15 pound, Almanya'da 50DM ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilemez.

İçindekiler

Duyuru

Amblem yarışması

Yoldaşlar,
İşçinin Sesi, yaz taarruzu amblem yarışması açtı. Yarışma 7. Yaz Taarruzu'muz boyunca sürecektir. Birinci, ikinci ve üçüncü, yaz taarruzu kapanış toplantısında duyurulacaktır. Buna göre çizimlerin, taarruz bitiminden bir süre önce *İşçinin Sesi*'ne ulaşması gerekiyor.

İşçinin Sesi

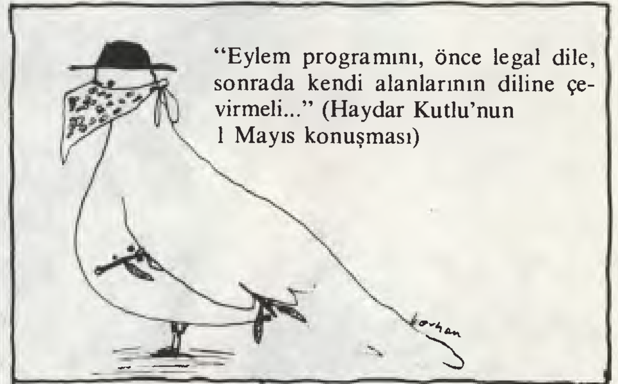
İŞÇİ MİZAHI

Müjde

Yoldaşlar,
Yıllardır menşevikler bize sağ, sol oportünist, sekter, bölücü, serüvenci, ajan, provokatör... dediler. Hâlâ da diyorlar. Biz buna çok alınıp üzülüyorduk. Ama artık müjde! Üzülmeyin, alınmayın.

Tarihte bu sıfatları kullandıkları partililere ilişkin olarak, "partiyle kimi zaman anlaşmazlığa düşmüş", "partinin gelişmesi için ellerinden geleni yapmış" kişiler diyorlar. Demek ki, bu görünüşte hakaret gibi duran sıfatlar, gerçekte iltifat anlamı taşıyor! Demek ki bize de iltifat ediyorlar! Müjde!

Fabrika~~lar k~~alemizdir

Camiler kalemiz, minareler burcumuzdur

12 Eylül'den sonra pusulayı iyice şaşıran menşevik yönetim, dikkatini dindar çevrelere yöneltti. Son 1 Mayıs bildirisinde de barış için "savaşıma" minareleri kurtarma hedefini gösterdi.
MSP tabanına bu yaklaşımla, menşevik yönetim cephede MSP'yle birleşebilir. Zaten kaderinin, AP'yle de aynı cephede yer almak olduğunu Haydar Kutlu açıklamıştı. Ancak Soyvetler Birliği'ni "savunmaktan" bir türlü "ödün" vermeyen menşevik yönetim için bir engel olduğu söyleniyor: Cephedekilerin "yaşasın Rusya" deyip demeyecekleri!

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Karkêren hemû
welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Burjuvaziye ve oportünizme
karşı savaşta haydi
7. Yaz Taarruzu'na

Yıl:10, Sayı:236
13 Haziran 1983

Bugün halkımıza zorla özveri dayatan, baş özlemi kardeş halkları da sömürmek olan faşizmi devrimle yıkma, zayıf halka Türkiye'yi emperyalist zincirden koparma ve sosyalist zincire katma savaşında:

BİR TAARRUZ DAHA BAŞLADI

C. Koşan

Finans kapital, faşizmi dayatarak, Türkiye kapitalizminin sorunlarını süngü zoruyla çözme hesabıyla yola çıktı. Evren'in, daha ilk günlerde itiraf ettiği gibi, "bu son şanslarıydı." Öyle görünüyor ki son şanslarını da yitireceklerdir.

Kafaoğlu, çok "ilkeli" oldukları izlenimini yaratmak için "seçim ekonomisi yok" diye böbürlendi. Oysa "seçim ekonomisi" olsun istiyorlar, bunun için son hızla para basıyorlar. Piyasadan çekilmesi aylar alan parayı, şimdi hafta hafta geri sürüyorlar. Kendilerini "seçim ekonomisi" uygulamak zorunda hissediyorlar, bu yönde çabalıyorlar ama yapamıyorlar. Öyle ki, elektriğe ve suya, hem kısıntı, hem önemli oranda zammı birlikte getirdiler. Başta ilaç ve ekmek olmak üzere birçok maddeye %25'in üzerinde zam yapıldı. Zamların ardı arkası kesilmiyor.

Öte yandan gerçek ücretler hızla düşüyor. Bu durum yeni sendikalar ve iş yasalarından sevince boğulan burjuvaziyi bile rahatsız etmeye başladı. Burjuvalar, gerçek ücretlerdeki düşüşü olduğundan çok az gösteren yüzdeler vererek, durumun boyutlarını küçültmeye çalışırken, düşüşten söz ederek, tehlikeye dikkat çekiyorlar. Tarım kesiminde de, Ziraat Odaları Birliği gibi en "sahibinin sesi" kuruluşlar bile durumdan şikayet etme gereğini duydular.

Böyle bir ortamda, oyunlar gerçek, gerçekler oyun oluyor. "Demokrasi oyunu"nun parçası olarak "süs" partileri kurulsun istendi. Kuruldu ama daha kurulmasıyla, faşist Evren'in kendisi dahil, ortalıktaki tüm eski-yeni siyasiler, emekli-"emeksiz" generaller, birbirleriyle yoğun ağız dalaşına girdiler.

Görünüşte incir çekirdeğini doldurmayacak "arı", "el", "ok" gibi konularda yürüyen ağız dalaşı, özde burjuvazinin derin çelişkilerini yansıtıyordu. Oyun gerçek oldu.

Bunun üzerine cunta, bir süredir savurduğu üçüncü yumruk tehdidini gerçekleştirme girişimlerinde bulundu. BTP'yi kapattı. AP'li ve bazı CHP'li siyaset adamlarını Çanakkale'ye gönderdi. Bu konuda tartışmayı yasakladı. Seçimlerin ertelenebileceği tehdidini savurdu. Partililerin sicilinin tutulacağını duyurdu. Anavatan Partisi'nden ve Halkçı Parti'den yedişer kurucuyu veto etti. Devlet partisi planlarıyla ortaya sürülen Milliyetçi Demokrasi Partisi'ne ise daha kayırıcı davranarak, yasak kapsamına giren bir kişiye özel izin verdi.

Ancak üçüncü yumrukla bağlı bu gerçekler de hızla oyun olma yönünde ilerliyor. Yeni yasaklara göre herşey bir anda kitabına uydurulup, aynı şeyler sürüp gidiyor. Bu arada İnönü'nün Sosyal Demokrat Partisi de faşizmin yasaklarına hemen kendini ayarlamada, tam da sosyal demokrasiden beklenen ustalığı gösteriyor. Sakıncalı olabilecekleri kurucu listeden çıkarıp, cuntanın öğütleri doğrultusunda kapı kapı dolaşıp "kardeş" partilerle diyalog yürütüyor.

"Demokrasi oyunu" içinde yürüyen ağız dalaşları, ordu içinde de yansımasını bulmuş olsa gerek ki, Evren, şimdi güdümlü siyaset hiyerarşisine geçen emekli generallerin arasının açılmasından büyük bir endişeye kapıldı. Faşizm emir komuta zinciri içinde gelirse ve bastırdığı çelişkileri yumuşatamazsa, o zincirin tümü tehdit altında olacaktır. Öyledir de.

Açıktır ki, faşizm Türkiye kapitalizmini kurtaracağına, kapitalizmin sorunları faşizmi boğucu bir etki yapıyor. Bu boğucu etkiyle, cunta Kürt halkına, Irak halkına karşı azgın bir saldırıya geçti. Aynı etkiyle Kıbrıs, Yunanistan ve hatta Afganistan (!) konularında şövenist, militarist, gaf düzeyinde küstah bir tutum izliyor.

Seminerlerde Sabancı, burjuvazinin "koloniler edinmeye" duyduğu özlemi, koloni diye adını vererek, açıkça dile getirirken, faşist cunta da bu özlemi artık dünyaya kılıç sallayarak gerçekleştirme "düşlerini" gündeme getirmişe benziyor.

Kıbrıs'ta "bağımsızlık"tan söz ediyor. Erzurum'da, Ege'de manevralar sürüyor. Afganistan'da bile "Türk" devleti kurdular!! Irak'a saldırıları ise hem Kürt halkına kanlı bir katliamdır, hem tüm Irak halkına karşı bir saldırıdır, hem de herhalde Kerkük'te de bir "Türk" devleti özleminin yansımasıdır.

Faşist cunta, Erzurum'daki manevralarla açıkça Sovyetler Birliği'ne kafa tutan bir tutum takınırken, Bulgaristan Devlet Başkanı Todor Jivkov resmi bir ziyaret için Türkiye'ye geldi. Basit bir devletlerarası ilişki olan bu olayı, menşevikler yalnızca coşkuyla karşılamakla kalmadılar, aynı zamanda cuntayı aklama yönünde kullandılar. Cuntayı, sosyalist ülkelerle ilişkilerin çok şey kazandıracağına yapıcı bir biçimde ikna etmeye çalıştılar.

Önemli olan,sosyalist ülkelerle ilişkilerin cuntaya, burjuvaziye ne kazandıracağı değil, Türkiye işçi sınıfının, komünistlerin, burjuvaziye ne kaybettirip, dünya devrimine, yaşanan sosyalizme ne kazandıracağıdır. Likidatörler, burjuvazinin kazançlarını hesaplayadursunlar, bizim "hesabımız" başkadır.

Faşizmi devrimle yıkmak, zayıf halka Türkiye'yi emperyalist zincirden koparmak ve sosyalist zincire katmaktır. Devrimci savaş devrimci özveri üzerinde yükseldiğine göre, "hesaba" uygun kadrolar olmak için haydi 7. Yaz Taarruzuna!

Yaşasın devrim!

Yaşasın devrimci geleneğimiz ve devrimci geleceğimizin müjdecisi yaz taarruzu!

BİLDİRİ

Türkiye devletinin barış ve sosyalizm düşmanı yüzü, yayılmacı ve saldırgan özü, giderek daha iyi açığa çıkıyor. Son Irak olayları bunun bir göstergesidir.

Kürt halkının ağır bir baskı, Kuzey Kıbrıs'ın ise sömürgeci işgal altında olmasının yanısıra Türkiye'de uzun bir süredir çeşitli halklara, ülkelere karşı şiddetli bir şövenist propaganda yürütülmektedir. Faşist devlet, ABD'nin, NATO'nun desteğiyle yoğun biçimde silahlandı, silahlanıyor. Son zamanlarda, bu hazırlıkların, artık somut eyleme dönüşme yönünde bir dönemece geldiği gözlenmektedir.

Kuzey Kıbrıs'ta "bağımsızlık"(!) ilanına, bu yoldan, görünüşte durum ne olursa olsun, gerçekte Kuzey Kıbrıs'ı aynen Hatay gibi ilhaka hazırlanılıyor. Bu, Güney Kıbrıs'a yönelik çeşitli planları da içerebilir. Erzurum'da NATO Çevik Kuvvetlerinin katılımıyla, bir ay sürecek ve doğrudan Sovyetler Birliği'ne, Ortadoğu halklarına karşı yönelik tatbikat yer alıyor. Ege'de, uluslararası karasularında ve hava sahasında, İlk Hedef 83 tatbikatıyla Yunanistan'a kafa tutuluyor. Bunlar yetmiyormuş gibi, bir de Türkiye ordusu Irak'a girdi.

Türkiye ordusunun Irak'a girdiği, önce dünya basınında açıklandı. Ordunun Irak'ın 80 km. kadar içine girdiği, çok sayıda ölü ve yaralı olduğu duyuruldu. Bundan sonra Türkiye açıklamalarda bulundu.

Birbirini tutmayan çeşitli açıklamalarda, önce 30 km.lik bir sınır şeridinden söz edildi, sonra 6 km., daha sonra ise 3 km. Irak'ın içine girildiği duyuruldu. Önce "operasyon başarıyla son buldu" denirken, sonra "başarıyla sürüyor"a döndü. Önce "burun kanamamışken", sonra, yıllardır Kürdistan'a hastane hizmeti götürmemiş ordunun, her nedense şimdi, "doğu ve güney-doğu illerine" sahra hastanesi ile "hizmet" götürdüğü ileri sürüldü. Önce tüm "düşmanlar" kimsenin burnu kanamadan toplanmışken, sonra "bölgenin coğrafi koşulları" nedeniyle mağara mağara dolaşıldığı açıklandı.

Ayrıca, "Irak'tan geçen saldırganlar"ın 10 Mayıs'ta 3 askeri şehit etmelerinin "bardağı taşıran son damla" ve operasyonu zorunlu kılan neden (!) olduğu söylendi. Oysa, Kürt hareketlerinin açıklamalarından anlaşıldı ki, 3 asker, bu operasyona hazırlık olarak boşaltılmak istenen bazı Kürt köylerindeki çatışmalar sırasında ölmüştür. Açıktır ki, faşist diktatörlük, Türkiye ve Irak Kürdistanı'nda önceden planlı bir katliama girişmiştir.

Planın bir amacı, Kürt halkını, Kürt hareketlerini ezmektir. Kuşkusuz bu operasyonla çok sayıda peşmerge şehit edilmiştir. Ancak hem Türkiye'nin tutarsız, çelişkili açıklamalarından, hem Kürt hareketlerinin açıklamalarından anlaşılmaktadır ki, Türkiye ordusu "zafer" kazanmış olmaktan uzaktır. Binlerce peşmerge dağlarda savaşımı yiğitçe sürdürmektedir.

Planın bir amacı da, Türkiye burjuvazisinin Musul-Kerkük'e yönelik emperyalist emelleri doğrultusunda adım atmaktır. Bu operasyon, yalnızca Kürt hareketlerine değil, bütünüyle Irak işçi sınıfına, Kürt, Arap tüm Irak halkına karşı girişilmiş doğrudan bir saldırıdır. Irak işçi sınıfına ve halkına karşı azgın bir savaş yürüten Saddam rejimine bu operasyonla destek veren Türkiye faşizminin, karşılığında ne dayattığını, ne aldığını zaman gösterecektir.

Bu koşullarda, Türkiye ve Irak'taki tüm Kürt, Türk, Arap devrimci, demokratlarının dayanışmayı sıklaştırması, hem bir zorunluluk, hem de enternasyonalist bir görevdir. Özellikle, iki ülke işçilerinin proleter enternasyonalist birliği, her zamanki gibi, burjuvaziye karşı en güçlü silahtır. Ağır baskı altında yiğitçe savaş veren, nice militanlarını bu savaşta yitiren Irak Komünist Partisi'ni en içten enternasyonalist duygularla selamlarız. Tüm Iraklı, Kürt devrimci, demokrat hareketlerle dayanışmamızı duyururuz.

Bununla birlikte, bizler açısından proleter enternasyonalizminin, devrimci dayanışmanın en etkin ölçütünün, Türkiye'de faşist diktatörlüğü yıkmak, halk devrimini gerçekleştirmek olduğunun bilincindeyiz. Türkiye'de devrim gerçekleşmediği sürece, Türkiye devleti yalnızca halkımız için değil, tüm bölge halkları için bir sıkıntı kaynağı, bir çıban başı oluşturacaktır. Türkiye'de devrim, dünya devrimi açısından büyük önem taşımaktadır.

Türkiye devrimi, bölge ve dünya barışı açısından da büyük önem taşımaktadır. Sömürücü doğası, nesnel çıkarları gereği genel olarak burjuvazi, haklı, adil ve kalıcı bir barıştan yana olamaz. Hele ki acil çıkarı yayılmak olan Türkiye burjuvazisi, bugün barışın can düşmanı, tehlikeli bir savaş odağıdır. Bölgede barış yönünde ciddi adımlar atabilmek, savaş odağı saldırgan Türkiye'nin yerine, sosyalist ülkelere, dünya halklarına dost devrimci Türkiye'yi geçirmekle olanaklıdır.

Kahrolsun faşist diktatörlük!

Yaşasın devrim!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

TKP EK Üst Bürosu

Türkiye Komünist Partisi
Eşgüdüm Komitesi
Üst Bürosu

Emine Engin

Kuşkusuz tüm yaz taarruzları birbirinden farklıdır. İçinde yaşadığımız koşullara, örgütümüzün durum ve konumuna göre hepsi kendine özgü farklı yanlar taşır. Hiçbir yaz taarruzunun bir başkasıyla aynı olduğunu söyleyemeyiz. Hepsi farklıdır ancak bazıları arasında, daha büyük, daha önemli farklar oluyor.

İlk iki yaz taarruzu sırasında, Türkiye'de devrimci durum, bizde de parti yönetimine güven vardı. Devrimci durumun yüklediği sorumluluğu yerine getireceklerini giderek azalan ölçüde de olsa bekliyorduk.

Üçüncü ve dördüncü yaz taarruzlarında, yani 1979 ve 1980'de, Türkiye'de devrimci durum yine vardı ama birşey açığa çıkmıştı: Bu yönetim ondan beklenen devrimci sorumlulukları yerine getiremez. Oportünizme karşı başkaldırmıştık ama kendimiz de bu sorumlulukları yerine getirebilir durumda değildik. Devrimci durum varken, bir an önce devrimci sorumlulukları sırtlanabilir duruma gelmek için uğraşıyorduk.

Beşinci ve altıncı yaz taarruzları, devrimci durumun bastırıldığı koşullarda oldu. Geçen dönemde yetiştiremediğimiz hazırlık, bu dönemde ağırlık taşıdı ve başarıyla ilerledi. Bir benzetme yaparsak, bu dönemde, iyi bir muhalefet olmaktan, iktidar adayı olmaya doğru ilerledik.

Geldi 7. Yaz Taarruzu. Bize öyle geliyor ki, ülkedeki

7. YAZ TAARRUZU BAŞLADI

koşullar, parti içi durum, Leninci kanadın vardığı nokta, gücü, durumu ve konumu açısından, bu yaz taarruzu, nitelik olarak son iki yaz taarruzundan da farklı bir guruplamaya girecektir.

Ülkede koşullar, ağır, zor ama güzel sorumlulukların sırtımıza bineceği yeni bir devrimci kabarışın *olası* ipuçlarını taşıyor. Öte yandan partimizin Leninci kanadı *İşçinin Sesi*, bu sorumlulukları omuzlayabilme yönünde büyük yol katetmiştir. Artık omuzlayabilmenin değil omuzlamanın kavgasını veriyoruz. Kuşkusuz bu kavga içinde, sorumluluğu daha iyi taşır duruma da geleceğiz. Bu "daha iyi"nin sonu yok zaten.

Ülkede durum

Biraz Marksizme bulaşmış herkes, yığınların bilinçlenmesi için doğrunun pratikte kanıtlanması gerektiğini biliyor. Bu nedenle son zamanlarda, sol hareket içinde "söylediklerimizi yaşam çarpıcı bir biçimde kanıtladı" edebiyatı başgösterdi.

Gelgelelim, bu edebiyatı içi boş kullananlar şunu anlamıyorlar ki, bu genel doğru, kanıtladı demekle değil yaşamın gerçekten kanıtlamasıyla işliyor. Bunun için, yaşamın doğruları görünüm düzeyinde değil özünü açık edici bir derinlikte kanıtlaması gerekir. Ayrıca bu derinlikte bir öngörü de gerekir. Herşey herkese açık olduktan sonra, olanın adını koyup sonra da yaşam kanıtladı demek geçerli değildir.

Ortalığa bir baktığımızda görürüz ki, geneliyle, "söylediklerimizi yaşam çarpıcı bir biçimde kanıtladı" diye hakkıyla diyebilecek tek siyasal çizgi *İşçinin Sesi*'dir. Yaşam bunu da çarpıcı bir biçimde kanıtlamıştır. Sıralamaya gerek yok. Bizim için sorun, söylediklerimizi daha geniş yığınlara ulaştırabilmektir.

Uzun bir süredir *İşçinin Sesi*, Türkiye kapitalizminin, faşizme kılıf olacak türden bir demokrasi oyununa bile tahammülü olmayacağını söyledi. Cuntanın, tiyatro gibi sahneye koyduğu manevraların bile, toplumdaki bastırılmış ama patlamaya hazır çelişkileri ister istemez yansıtacağını, ileri sürdü. *İşçinin Sesi* olanaklar ve tehlikeler artıyor derken, "demokrasi oyununun" cılkının çıkmasıyla faşizmin gevşeyebileceğini, bunun ise ya faşizmin yıkılacağı bir süreci başlatacağını, olanakları arttıracağını ya da daha azgın bir saldırıyla tehlikeleri arttıracağını varsaymıştı.

Gerçekten de, daha siyaset yasağı kalktı diye yalan söylemeye başladıkları anda, ortalık karıştı. Arı kavgaları, el ve mühür kavgaları başladı. Oyun gereği herkes başına bir emekli general oturtmuştu. Arı, el, mühür kavgası nesnel olarak emekli generalleri karşı karşıya getirdi. Emekli olmayan generallerin kuklası olan bu emekli generallerin karşı karşıya düşmesi, Evren'in çok açıkça itiraf ettiği gibi orduyu bölücü bir etki odağı yarattı. Derken BTP kapatıldı.

BTP kapatıldı ama bu, işlerin hiç de ağırlığıyla tehlikelerin arttığı yönünde geliştiğini göstermiyor. Çanakkale'ye gidenler, otellerde kendi sayılarından çok yer ayırtmışlar. Anlaşılan bu gidişle Çanakkale siyasal bir merkez, biraz daha uzarsa reel başkent, olma yönünde ilerleyecek.

Kuşkusuz tehlikelerin artma olasılığı bugün de vardır ancak gelişmeler öyle gösteriyor ki, şimdilik olanakların artma olasılığı daha büyüktür. Burjuvazinin kendi iç çelişkileri bile dur durak bilmiyor. Türkiye burjuvazisi, kanı pıhtılaşmayan hastalara benziyor. Öte yandan işçi sınıfının durumu öyledir ki TUSİAD'dan burjuva gazetelere kadar çeşitli burjuva odaklar, reel ücretlerin düştüğünü söyleyerek hem işçiden yana görünme çabası gösteriyor, hem tehlike çanlarını çalıyorlar.

Kısacası, bugün ülkede olanakların artacağına ilişkin işaretler ağırlıktadır. Faşist cuntanın uluslararası alanda, hırçınca, şımarıkca, güce dayanmayıp, güçsüzlüğü örtpas etme niteliği taşıyan girişimleri de bunu gösteriyor.

Partide durum

Ülkede durum ağır ama güzel devrimci sorumlulukları gündeme getirici yönde ilerleme olasılığı taşırken, partide de bugüne dek hiç olmamış farklı bir ortam vardır.

Oportünizme karşı kavgada bir dönüm noktası geçirdik, önemli bir aşamaya ulaştık. "Resmi" yönetimlerin menşevik kanatta kalmış yoldaşlarla bizim aramızda oluşturdukları önyargı duvarında büyük gedikler açıldı. Bu gediklerden hem çok sayıda yoldaş Leninci kanada geçti, hem de hâlâ duvarın öteki yanındaki yoldaşlar *İşçinin Sesi*'ni doğrudan görmeye başladılar.

Önyargı duvarının yıkılmaya başlamasıyla partizan kliği kendini açıkta kalmış gibi hissediyor olsa gerek. Oportünist, likidatör, gayrımeşru bir iktidar olmaktan çıktı, iktidarsız bir oportünist likidatör çizgi izlemeye başladı.

Haydar Kutlu'nun 1 Mayıs konuşması ilginçtir. Kendi likidatör oportünist görüşlerini partiye sunabilmek için, *İşçinin Sesi*'ne *benzer* sözler etme gereksinimi duyduğu açıkça yansıyor. Gericilik dönemi, ders çıkarma, açık sınıf savaşı, geçici olarak alanları terketme... Gerçeğin gözüne bakan ideolojik çalışma, yenilerek yenmesini öğrenme vb. Kuşkusuz, bu benzerlik biçimsel olarak bile iyi bir kopye değildir ancak çabanın kendisi bu yönetimin iktidarsızlığını kanıtlıyor.

Ayrıca, tam ters bazı temel görüşlere sahip oldukları halde, kaldıkları güç durumda, partide yine belli bir saygınlığı bulunan İ. Bilen'in adından yararlanma gerekliliği duyuyorlar. Ancak bunu öyle bir yapıyorlar ki, İ. Bilen'in saygınlığından yararlanmış olmuyorlar, saygınlığı düşürüyorlar.

Nazım Hikmet konusunda belge yayınladık. Kalktılar İ. Bilen imzasıyla bir "yanıt" verdiler. Yanıtta, Nazım Hikmet'in kimi zaman partiyle anlaşmazlığa düştüğü, ama hiçbir zaman provokatörlerin yaptığına benzer birşey yapmadığı söyleniyor. Peki o zaman neden provokatör, kalleş, dönek, ajan dendi? Görüldüğü gibi "yanıt" yanıt değil, yeni bir sorudur.

İ. Bilen imzasıyla diyoruz çünkü gerçekten kendisi yazdıysa, bu yanıt, kendi idam ipini çekmeye benziyor. Ama aynı zamanda ipi partizan kliğinin de boynuna doluyor. Üstelik partizan kliğinin boynunda aynı tür yeni bir ip daha vardır. Onlar da başa geldikleri anda A. Sarıca'ya polis dediler. Belge yayınlamadılar. Hâlâ bekleniyor!

Tüm bunları o kanatta kalmış yoldaşlar görüyorlar. Buna ek olarak, önyargı duvarında açılan gediklerden bir de Leninci kanadı görüyorlar. Bu ikisi yanyana, nesnel ve kaçınılmaz olarak TKP'nin Leninci birliğini pekiştirme yönünde sonuç verecektir.

Yaz taarruzu

Yedinci Yaz Taarruzu öyle bir ortamda yapılıyor ki, hem daha güçlüyüz, hem de üstümüze düşen ve düşecek olan sorumlulukların bilinciyle ve onuruyla daha da güçleneceğiz.

Her zaman olduğu gibi bu yıl da hedef, bu iki noktayı yansıtıyor. 1977'ye 100, geçen yılki hedefe 750 dersek, bu yılki hedef 900'dür. Örgütün büyüdüğünü, güçlendiğini yansıtıyor, özveri yaparak, zorlanarak, sınanarak daha güçlü çıkacağını da yansıtıyor.

Yaşasın devrimci özveri geleneğimiz, devrimci okulumuz, devrimci sınavımız yaz taarruzu.

YAZ TAARRUZU

Norveç'te yayınlanan bildiriyi özetle veriyoruz:

TAARRUZU COŞKUYLA KARŞILADIK

İşçiler, gençler,
Faşizme karşı 7. Yaz Taarruzu başlıyor. Bu yıl Norveç'deki Taarruz'u Norveç Türkiyeli İlericiler Birliği örgütlüyor.

Yaz taarruzu nedir?

"Yaz Taarruzu" ilk kez 1977 yılında İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği'nce uygulanmaya başlayan, daha sonra Türkiye ve Avrupa'daki ilericiler arasında yaygınlaşan bir kampanyadır.

Türkiye'de devrim istiyoruz, sosyalizm istiyoruz. Bu amaç doğrultusundaki ileri demokratik halk devrimi savaşımını, ancak böyle bir savaşım için hazırlanmış kadrolar götürebilir. Kadro dediğimiz, savaşımın içinde pişerek, deneyim kazanarak, özverisini geliştirerek yetişen, *devrimci bilinç sahibi* insanlardır.

İşte, "Yaz Taarruzu", devrimci savaşımın içinde ya da yakınında yer alan kişilerin "devrimci özveri" bilincine ulaşmaları açısından önemli bir fırsattır.

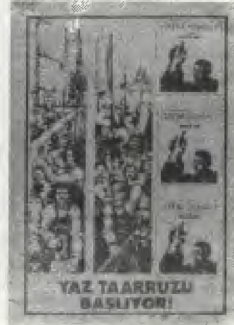
Devrimci özveri, devrimci disiplin, devrimci dayanışma. Bu üç kavram Yaz Taarruzu açısından önem taşır. Taarruzun amacı, işçi sınıfının devrimci hareketinde yer alanlara ve sempatizanlara bu üç kavramı yaşamda öğretmektir! Kadroları sınamaktır.

Yaz taarruzunda ne yapılıyor? Toplanan paralar nereye gidiyor?

Yaz Taarruzları, devrimciler açısından bir tür "tatil değerlendirmek"tir. Taarruz boyunca, canla başla çalışırız. Fazla mesai yapar, ek iş alır, yaratıcılığımızı kullanarak yapıtlar ortaya çıkarır, eğitim yaparız. Daha çok öğreniriz.

Yaz Taarruzu'nun üç önemli vurgusu vardır:

1. Parasal kaynaklarını örgütünden sakınmamak.
2. İdeolojik düzeyi yükseltmek.
3. Örgütlü hareket yoluyla, örgüt anlayışını, örgüt disiplinini geliştirmek.

Devrimci özveri bu yolları geçerek güçlenir.

Yaz Taarruzu sırasında kişisel masraflarımızı en aza indiririz. Çeşitli alışkanlıklarımızdan kurtulmasını öğreniriz. Giderek daha çok miktarda parayı örgütümüze bağışlarız. Yakın ve geniş çevreden bağış toplarız. Mali kaynak yaratmak için çalışıp kafa yorarız. "Kendimizi" değil, örgütü ön plana çıkarırız. Giderek daha çok kişiyi devrimci coşku ile dolu bu kampanyalara katarız. Ortak hareketin, toplu özverinin, yoldaşça güvenin, yüce bir amaç için alın teri dökmenin anlamını yaşamda kavrarız.

Her hafta sonu yaptığımız Taarruz toplantılarında örgüte katkımızı veririz. Toplanan paralar *İşçinin Sesi* gazetesine bağışlanır. *İşçinin Sesi* gazetesi Türkiye Komünist Partisi (TKP)'nin merkez organıdır. Bu gazetenin güçlendirilmesi, işçi sınıfının devrimci öncüsünün güçlendirilmesi demektir. Verdiğimiz mali katkılar, daha çok yere gazete ulaştırılması, daha çok işçinin devrimci sınıf kavgasında örgütlenmesi anlamına gelecek. Türkiye Komünist Partisi'nin burjuvazinin erkini devrimle devirme savaşımını daha da güçlü kılacak.

Yaz taarruzunda eğitim ve spor

Herkesin kendi gücünü tartarak taahhüt vermesi, verilen taahhütlerin yerine getirilmesi, taahhütün yarım bırakılmaması önem taşır. Devrimciler verdikleri sözü kendi güçlerini tartarak vermeyi, bir kez söz verince de yerine getirmeyi pratikte öğrenmelidirler.

7. Yaz Taarruzu boyunca bir dizi seminer düzenledik. *Karl Marks Semineri* adındaki bu seminerlerde devrimci işçi sınıfı hareketinin önemli teorik ve pratik konularını ele alacağız. Olabildiğince çok sayıda işçiyi bu toplantılara katmayı hedefliyoruz. Öğrenerek uygulayacağız. Uygulayarak öğreneceğiz. Daha iyi uygulayacağız.

Spora önem veriyoruz. Taarruz boyunca çeşitli spor faaliyetleri örgütleyeceğiz.

Türkiye'de yığınlardaki psikoloji değişiyor. Faşizme tepki, ufak ufak eylemler yoluyla kendini gösteriyor. Bu değişimi Norveç'e de aktarmak gereklidir. Faşizme karşı 7. Yaz Taarruzu bu açıdan da önem taşıyor.

Örgütümüzün örgütsel gücü, ideolojik gücü Yaz Taarruzu'nda sınanan kadrolarımızın eseridir. Bugünkü yaz taarruzları yoluyla, yarın çok daha zor olacak, çok daha fazla özveri gerektirecek olan sosyalist toplumu kurma çalışmalarına hazırlanıyoruz.

Haydi faşizme karşı 7. Yaz Taarruzu'na!
İleri!

Norveç

Taarruzda başarı devrimde başarının müjdecisidir

Köln'de yayınlanan bildiriden:

Halklarımızın yiğit evlatlarının işkencelerde can verdiği, binlercesinin hapishanelerde direnme destanları yarattığı, Kürt halkına karşı soykırımın tüm gaddarlığıyla uygulandığı, işçilerin, emekçilerin sofrasından her geçen gün bir lokmasının daha azaldığı bir dönemde geleneksel 7. Yaz Taarruzu'muz başlıyor.

Faşist cunta tüm uygulamalarına rağmen, siyasal ekonomik krizi çözemedi ve çözemeyecektir. Türkiye halklarının yazgısı devrimdir. Ancak işçi sınıfının iktidarı, sorunları kalıcı olarak çözebilir. Ve işte yaz taarruzu, cuntanın devrimle yıkılması için savaşanların gönüllü özveri yarışıdır. Özveri olmadan ne devrim gerçekleşir, ne de işçi sınıfı, emekçiler, bu baskı sömürü düzeni kapitalizmden kurtulabilir. "Devrimci savaş devrimci özveri üstünde yükselir" belgisi yaz taarruzlarımızın ana belgisidir.

Yaz taarruzu yaratıcılığı, devrimci özveri ve disiplini geliştirdiğimiz, burjuvaziye ve oportünizme karşı bilincimizi pekiştirdiğimiz, emek eğitiminden geçtiğimiz, örgütümüzü güçlendirdiğimiz çok yönlü bir siyasal eylem dönemidir.

Yaz taarruzlarımızın başarısı, gelecek zafer günlerinin müjdecisidir.

7. Yaz Taarruzu'nu başarıyla bitirerek, zaferin daha da yaklaştığını müjdeleyeceğiz!

Haydi burjuvazinin dünyasını başına yıkmak için 7. Yaz Taarruzuna!

Yaşasın geleneksel yaz taarruzumuz!

Yaşasın devrim!

Köln

YAZ TAARRUZU

Bu yıl taarruzumuzun önemi büyüktür

Yedinci Yaz Taarruzu'muzun yaklaştığı günlerde MİB olarak hepimizi yaz taarruzunun heyecanı sardı. Her yoldaş geçen yılki hedefini geçmek için kafa yormaya başladı. Bu yıl yaz taarruzuna ilk katılacak yoldaşlarımızın heyecanı ise daha değişik. Herkes sınavdan alnı ak çıkmak için uğraşıyor.

Her yaz taarruzu olduğu gibi 7. Yaz Taarruzu da bir elektir. Elbet dökülen de olacaktır. Fakat gerçekten Marksizm-Leninizm doğrultusunda çalışmaya kararlı olanlar dünya devrimine ve komünizme inananlar kalacaktır.

Kuşkusuz her yaz taarruzu önemlidir. Ama 7. Yaz Taarruzu'muz ülke içinde başlayan kıpırdanmalarla, TKP içindeki gelişmelerle birlikte ele alındığında, bizim için daha da büyük bir önem taşıyor. Bu önemli eylemden alnımızın akıyla çıkacağımız çok açıktır. Buna inançlı ve kararlıyız.

Bu yaz taarruzunu daha başarılı kılabilmek için kendimize bir plan çıkardık. Şimdiden birçok yoldaşımız yıllık iznini alarak, tarlalarda ve bahçelerde ek işler yapmaya başladı. Sözünü ettiğim işleri yaz taarruzu boyunca daha yaygın bir biçimde sürdürmeye çalışacağız.

Her yıl olduğu gibi, 7. Yaz Taarruzu'nda da, örgütümüze maddi katkıda bulunmanın yanısıra, burjuvaziye ve oportünizme karşı daha bilinçli savaş verebilmek için ideolojik çalışmaları hızlandırdık. Seminerlerin ve değişik düzeylerde sürmekte olan eğitimlerin yanısıra, Marks, Engels ve Lenin'in temel kitaplarından her birini tek tek yoldaşlar yaz taarruzu boyunca okuyup, kitap üzerinde daha sıkı bir çalışma yapacaklar.

Biz MİB olarak, yaz taarruzu toplantılarına yığınsal katılımı sağlamak için, 1 Mayıs komitelerini dağıtmadık. Bu komiteler arasında görev bölümü yaptık ve bu doğrultuda çalışmalara başladık.

Yedinci Yaz Taarruzu da burjuvaziye ve menşevizme vurulan bir yumruk olacaktır.

Yaşasın 7. Yaz Taarruzu'muz!

Erol Akman, Mannheim

Sosyalist Çocuk Kulübü kuruldu

Yoldaşlar,
Yaz Taarruzu'nun açılış günü, 5 Haziran'da, kendiliğinden bir gelişme oldu. Gürültü olmasın diye salonun dışında oynadıkları sanılan çocuklarımız, tamamen kendi kararlarıyla, bir örgütlenmeye gittiler.

Küçük yoldaşlarımız, taarruz taahhütlerini yerine getirebilmek için müzikli bir piyes hazırlamışlar. 19 Haziran'daki piyesin duyurusunu yapmak istediklerini belirttiler. Geldiler ve duyuruyu, hiç kimsenin önceden bilmediği, onlara kurun demediği, Sosyalist Çocuk Kulübü adına yaptılar. Sonradan öğrenildi ki aralarından üç kişilik bir de yönetici komite seçmişler ve İTİB binasında oda istiyorlarmış. Kendilerine yapılan tek öneri, üyelik ölçütlerini piyeste rol almayla sınırlı tutmamaları oldu. Onlar da kabul ettiler.

Sosyalist Çocuk Kulübü, geleceğin sosyalist Türkiye'sinin pioner örgütü işte böyle doğdu. Sanırız bu kendiliğinden girişimde, güzel geleceğin yaklaştığını müjdeleyen bir yan var!

İşçinin Sesi hareketinin doğruya "zaafı" vardır. Doğru öneriler, 7-8 yaşındaki çocuklarımızdan da gelse, bunları kabullenmek, geliştirmek gereklidir. Bu girişim, potansiyelin olduğunu kanıtlamıştır. Çocuklarımızın ekmeğine kitabına zaten saldıran faşist cuntanın, bir de onları tutuklamaması için henüz Türkiye'de değil ama, Avrupa'da, sosyalist çocuk kulüpleri yaygınlaştırılabilir, yaygınlaştırılmalıdır.

Eğer Avrupa'da böyle bir örgütlenmeye gidilirse, yaz taarruzunun sonunda, onlar arasından ayrı bir özveri listesi çıkarılabilir, onlara özel bir maraton, ya da istedikleri bir spor yarışması örgütlenebilir. Sosyalist Çocuk Kulübü gibi bir örgütlenmeyi yaratabildiklerine göre, onların, daha bizim aklımıza gelemeyen çeşitli yaratıcı önerileri de olabilir.

Kapitalizmin pisliklerine en az bulaşmış bu küçük yaşta insanlara, toplumsal-siyasal yaşamda platform açılmalıdır. Oyun çağlarını yaşamaları engellenmeden, oyunlarının içine kaldırabildikleri ölçüde devrimci içerik katılarak, örgütlü, disiplinli, özverili ve olabildiğince bilinçli yetişmeleri sağlanmalıdır. Bunun bugün faşizme karşı, devrim için savaşa katkısı olur. Ancak bu yalnızca bugün için önemli bir adım değil, ülkenin, dünyanın geleceği için kalıcı bir yatırımdır.

Kadın erkek, çoluk çocuk hep birlikte bugüne vuralım, yarını kuralım.

Yaşasın Sosyalist Çocuk Kulübü!

Oportünizme karşı başkaldırınca Leninci saflara katılmak zorunlu oldu

Münih'te TKP oportünist yönetimine karşı başkaldırımızdan bu yana bizim için zengin deneyimlerle dolu bir yıl geçti.

Artık, hiçbir şekilde savunulamayacak duruma düşen oportünist siyasetin sancıları içinde gerçekleşen ilk çıkışımız belli noktalara dayanıyordu. Bu siyasetin, cuntayı faşist nitelememe, Atatürkçülük, 52'lere özgürlük, eylem birliği vb. gibi belli yanlarını eleştirdik ve bölgemizde komünist militanların oportünizm aracılığıyla gülünç duruma düşürülmesine karşı çıktık.

Başta, gördüğümüz hataları yapıcı eleştirerek, örgütümüzü düştüğü içler acısı durumdan kurtarmak amacıyla önerilerde bulunduk. Bu eleştiri ve önerilere karşı ilk yanıt kariyer teklifi oldu.

Kariyer teklifleri reddedilince sert tepki göstermeye başladılar. Bunun üzerine biz önce yine salt Münih'tekilerin oportünist olabileceğini düşündük. Parti üst yönetimine karşı inancımızı hâlâ koruyorduk. Fakat merkez adına bizimle konuşmaya gelenlerin dedikleri bu inancı kırdı. "Bunlar bizim adamlarımızdır. Tanımak zorundasınız. Üç kişi de kalsak parti biziz. Çünkü SBKP bizi tanıyor. Ya disipline uyar, ya da hareketin dışına çıkarsınız!" Öz olarak bunları dediler.

Tehditlerine pabuç bırakmayıp ne olursa olsun bu politikaya karşı mücadele edeceğimizi belirttiğimizde, birden bire yumuşayarak bu kez de bizi oyalama yoluna başvurdular: "İsterseniz hiçbir şey yapmayın, birkaç ay dinlenin o da olmazsa Alman yoldaşlara gidip sorun. Bu durumda ne yapmanız gerektiğini size söylerler."

Uzlaşma gerçekleşmeyince ilk işleri, çevrede, *İşçinin Sesi*'ne "kaydığımızı", ağzımızdan Sovyetler Birliği'yle ilgili tek bir söz çıkmamasına karşın "anti-Sovyet" olduğumuzu, tüm eleştirilerimizi partimizi düştüğü durumdan kurtarmak, onu geliştirmek amacıyla yapmamıza karşın "bozguncu" olduğumuzu yaymak oldu.

Böyle suçlamalarla karşılaşmamız başta bizi telaşa düşürdü. Onlardan hesap sorabilecek durumdayken savunmaya geçtik. Anti-Sovyet ve özellikle *İşçinin Sesi*'nden olmadığımızı anlatmak için bin dereden su getirdik. Çünkü o zamanki "bilincimize" göre *İşçinin Sesi* "provokatör" ve "anti-Sovyet" bir örgütlenmeydi.

Tabanı uzun süre *İşçinin Sesi*'ne karşı önyargılı tutmada başarılı olan oportünistler, bizim de *İşçinin Sesi*'nden olduğumuzu yaymakla, hem *İşçinin Sesi*'ne yaklaşmamızı engellemek hem de eleştirilerimizi doğru bulan bazı yoldaşları bizden soğutmak istediler. Nitekim belli bir süre başarılı da oldular.

Biz *İşçinin Sesi*'nden olmadığımızı kanıtlamaya çalışırken, onlar sahte delegelerin ve FİDEF yönetiminin de yardımıyla, Bizans oyunlarına başvurarak kitle örgütü yönetimini ele geçirdiler. Hemen arkasından iki arkadaşımızı dernekten attılar. Biz de bunun üzerine TKP oportünist yönetiminin demokratik kitle örgütüne yanaşımını ve daha önce saydığımız belli konulardaki hatalarını eleştiren bir belge yayınladık.

"Resmi"lerden ayrı düşünce, hepimiz "oportünizme karşı kararlı savaşım!" belgisinde birleşiyorduk. Bundan sonraki çalışmalarımızda bu belginin bize ışık tutacağına inanıyorduk. Fakat buna karşın, zaman zaman gelişen olayları ideolojik olarak yeterince doğru değerlendirememememiz bir takım hatalar işlememize, eleştirilerimizi doğru bulan herkesi dost görmemize neden oldu.

Gelişmelere ideolojik açıdan bakamayışımızdan kaynaklanan bu hatalar, *İşçinin Sesi* de içinde olmak üzere, değişik siyasetlerle kurduğumuz ilişkilere yansıdı. *İşçinin Sesi*'ne karşı tavrımız önyargılara dayanıyordu. Yayınlarını, çıkışından bu yanaki gelişmeleri dile getiren gazete ciltlerini kuşkulu ve dikkatli şekilde izlemeye başladık.

Diğer taraftan TKP eski F. Almanya sorumlusunun TİP'e geçmesi üzerine TİP'li arkadaşlar bizimle ilişki kurmaya özel önem verdiler. Hele bölgemiz TİP sorumlusu bizi adeta kendilerindenmiş gibi gördü. TKP'li oportünistlere yöneltiğimiz eleştirileri bizimle birlikte savundu. "Resmi"lerin bize karşı düzenledikleri oyunlara bizden çok öfkelendi.

Derken, H. Erdal yoldaşın, birçok konuda kafamızı aydınlatan broşürleri çıktı. Broşürlerin çıkmasıyla, TİP merkezinden bizimle konuşan birinin "H. Erdal'ın *İşçinin Sesi*'ne girişi bir provokasyondur, biz bu durumu Alman yoldaşlara da bildirdik" şeklindeki değerlendirmesine bağlı kalan bölgemiz TİP sorumlusu yüzseksen derece tavır değiştirdi.

Daha önce TKP'li oportünistlere karşı birlikte savaşımın zorunlu olduğunu vurgulayan bu kişi, bu kez kraldan çok kralcı kesilerek, TKP oportünist yönetimini bize karşı savunmaya başladı.

Aramızda geçen ilginç tartışmalarda bu arkadaştan, artık TİP'i eleştirmenin de "anti-Sovyetizm" "olduğunu" öğrendik. Bu sonucu şu mantığa dayanarak çıkarıyordu: Alman Komünist Partisi TİP'i tanıyor. SBKP de Alman Komünist Partisi'ni tanıdığına göre, TİP'i de tanıyor. O halde TİP'i eleştirmek de "anti-Sovyetizm" olur!

Böylece TİP'li arkadaşlarla kurduğumuz ilişkiden şu önemli deneyimi çıkardık: TİP, değil TKP oportünist yönetimine karşı savaşmak, tersine ona dalkavukluk ederek SBKP ve diğer komünist partiler tarafından tanınmak istiyor. Belli bir oportünist siyasete karşı, ondan daha beter bir siyasetle bir olup savaşılamazdı. Nitekim öyle de oldu.

Bir taraftan bu deneyimleri geçirmemiz, diğer taraftan Lenin'in *"Ne Yapmalı?"*, *"Devlet ve Devrim"*, *"Bir Adım İleri İki Adım Geri"* yapıtlarını ve *İşçinin Sesi* yayınlarını incelememiz bizi *İşçinin Sesi*'ne daha da çok yaklaştırdı. 1 Mayıs'ta *İşçinin Sesi*'nden yoldaşlarla birlikte yürüme kararı aldık. Yürüyüşte karşılaştığımız oportünist 'resmi'ler Haçlı Seferleri'nden dönen askerlere benziyorlardı. Bizi *İşçinin Sesi*'nden yoldaşlarla birlikte görmeleri onları telaşa düşürdü. İşte o zaman oportünizme karşı savaşım verdiğimize inancımız arttı.

Deneyimlerimizin parçası olarak kurduğumuz diğer önemli bir ilişki de, TKP oportünist yönetimine karşı bizim gibi başkaldırdığını söyleyen bir yoldaş gurubuydu. Kendilerine "büyük örgüt" havası veren bu yoldaşlar, hem *İşçinin Sesi*'nin Türkiye'ye yönelik doğru çözümlemeleri dışında birşey getirmiyor, hem de *İşçinin Sesi*'ne ideolojik olmayan boş eleştiriler getirmekten kendilerini alamıyorlardı. *İşçinin Sesi*'yle bir olup, oportünist yönetime karşı savaşacaklarına, TKP oportünist yönetimine karşı alternatif olabilmek için militanlara boy hedefi olarak *İşçinin Sesi*'ni gösteriyorlardı.

Fakat bu keskin devrimcilerin de sonunda bize "Artık merkezle hiçbir sorunumuz kalmadı, anlaştık" dediklerini görünce, bu yoldaşlarla birlikte çalışmaktan vazgeçme kararı aldık. Çünkü bizim daha merkezle hesaplaşmamız bitmemişti. Henüz kendimizi işin başında görüyoruz.

Partimizi likide eden oportünist yönetimin yakasını bırakmamaya kararlıyız.

Onun için *İşçinin Sesi*'yle birlikte savaşmaya karar verdik!

Yaşasın oportünizmden arınmış Leninci TKP!

Çetin Savaşır, Yılmaz Öcalan
Münih

Gandizm ve menşevizm

Her yıl düzenlenen Oskar (Amerikan Akademi Ödülü) törenleri bu yıl da yapıldı. Bu yılki ödülü hiç de şaşkınlık yaratmayacak bir film aldı: Gandi.

Gandi, İngiliz sömürgeciliğine karşı tepkinin, başta savaşkan bir Komünist Partisi olmak üzere geniş yığınları sokaklara döktüğü, devrimci ayaklanmanın yükselmeye başladığı bir dönemde tarih sahnesine çıkmış Hintli bir liderdir.

Silahlı halk ayaklanması koşullarının giderek olgunlaştığı Hindistan'da, ülkenin kendine özgüllüğünün de bir sonucu olan Gandi'nin en önemli işlevlerinden biri, sömürgecilerin şiddetine karşı ana savaşım biçimi olarak proleter yığın şiddetini savunanların safdışı edilmesi olmuştur.

Gandi'nin siyasal felsefesi yığınların İngiliz emperyalizmine ya da, diyelim, Güney Afrika'nın faşist yönetimine karşı *şiddetsiz savaşım vermeleri idi.* Gandizm (ya da onun deyimiyle *Satyagraha*) denilen bu şiddetsiz, barışçıl savaşım düşüncesinin özü *burjuva reformizmi ve anti-komünistlikti.* Komünistleri "terörist" olarak niteleyen Gandi'nin ta kendisiydi.

Türkiye'de burjuva Kemal'in gördüğü işlevi Hindistan'da da Gandi bir başka açıdan görmüştür: Emperyalizme karşı, yığınlardaki ayaklanma ruhunu söndürmek için elinden geleni ardına koymamıştır. Koca bir kıta olan Hindistan'ın sosyalizm yoluna girebilecek bir devrimle kucaklaşması Gandi'nin ve onun daha sonraki izleyicilerinin çabalarıyla *engellenmiştir.* "Din yığınların afyonudur" sözü en gerçek ifadesini Gandizm'in yarattığı somut etkide bulmuştur, hala da bulmaktadır.

Yıllarca akıllara bile gelmeyen Gandi, nasıl oluyor da 20. yüzyılın şu en bunalımlı günlerinde temcit pilavı gibi, yeniden dünya halklarının önüne sürülüyor? Burjuvazinin sanat alanındaki temsilcileri neden büyük bir reklam kampanyasıyla gösterilen bu filmi ödüllerle allayıp pulluyorlar?

Bundan 5 yıl önce şunları söylüyorduk:

"... Tüm tarih, insan eyleminin sonucudur. Ne var ki, insan bu eylemini kendi dışında belirlenmiş tarihsel koşullarda yürütür. İçinde yer aldığı ortama bağımlıdır. İşte, tarihi yapanların (yığınların) istek ve iradeleri dışında oluşmuş tüm koşullara *nesnel koşullar* (objektif koşullar) denir.

"Nesnel koşulların temeli, özü, Marks'ın deyimiyle herşeyin altında bir kızıl şerit gibi uzanan ekonomik koşullardır. Bu temel koşulla birlikte, tüm toplumsal, siyasal, iç ve dış koşulların toplamı nesnel koşulları oluşturur. Nesnel koşulların devrim için olgunluk derecesi kendini sınıf çelişkilerinin keskinlik düzeyi ile açığa vurur.

"Öznel öğe (sübjektif faktör) insan eylemidir, bilinçli davranışlardır. Devrimci süreç açısından, öznel öğenin, birbirleriyle çok yakın etkileşme içinde üç göreceli bağımsız unsurdan oluştuğunu söyleyebiliriz. Bunlar, 1) yığınların devrimci bilinci, devrim için kararlılıkları, 2) başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin örgütlülük düzeyi, 3) bir anlamda hepsinin yansıdığı şey olarak komünist partisi, onun yöneticilik yeteneği ve doğru siyasetidir." (R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye,* s.115)

Yine aynı kitapta, öznel öğenin önem kazandığı ortam için Lenin'den şöyle bir alıntı veriliyordu:

" '... Her devrimci durum devrime yol açmaz. Devrim ancak üstte değindiğimiz nesnel değişimlere (devrimci durumun üç belirtisinden sözediyor — R.Y.) öznel bir değişikliğin, yani devrimci *sınıfın,* hiçbir zaman, hatta bunalım döneminde bile yere çalınmazsa 'düşmeyen' eski hükümeti kırıp atacak (ya da yerinden fırlatacak) *güçte* devrimci yığın eylemi koyma yeteneğinin eşlik ettiği bir durumdan çıkar.' ".

Gandi'nin işlevi tam da Lenin'in işaret ettiği *güçte* bir darbenin önüne geçmek olmuştur. Dünya emperyalizminin, dünya burjuvazisinin Gandi'ye bugün bu kadar önem vermesinin, uğruna filmler düzdürüp, ödüllerle bezemesinin kökü buradadır. Gandi filmi sahneye çıkmadan önce bazı "ilerici" örgütlerin, örneğin War Resisters' International'ın (Savaşa Karşı Direnenler Uluslararası Örgütü) "tüm 3. dünyada şiddetsiz savaşım kampanyası" gibi ne idüğü belirsiz kampanyalar açmasının sırrı da aynı yerde yatıyor.

Dünyada emperyalizmin ekonomik krizi, yalnızca ekonomik alanda sınırlı kalmıyor. Siyasal, ideolojik platformlarda da sonuçları oluyor, olacak. Emperyalizmin zayıf halkası olarak nitelediğimiz orta ve az gelişmiş ülkelerde devrimci durumların filizlenmesini, güçlenmesini, yığınlarda devrimci hareketliliğin artmasını getiriyor. Ve en önemlisi, getirecek de. Dünya emperyalizmi buna karşı önlem almaya çalışıyor. Gandi filminin işlevi, "bilinç şaşırtma", yığın hareketliliğini kör yollara sokma çabasıdır. Yapımına 65 milyon dolar harcanan "Gandi" filmi, en modern teknikten yararlanarak, resim arkalarında yığınlara şu mesajı vermeyi amaçlıyor: "Şiddete başvurmayın. Bakın, şiddetsiz ne değişiklikler olabiliyor. Sakın sizi şiddete çağıranlara inanmayın. Gandi gibi bir adam nelere eriştirdi Hintli yoksulları!"

Şaşırtıcı benzerlik

"Burjuva ideolojisi, kapitalizmin kalıcılığını, burjuva toplum düzeninin mutlaklığını propaganda eden dünya görüşüdür. İşlevi, yığınların bilincini burjuvazinin çıkarları doğrultusunda biçimlendirmek ve böylece burjuvazinin siyasal egemenliğini sürdürmesini sağlamaktır. Burjuva ideolojisi, kapitalist üretim biçiminin işleyişindeki kökleriyle, dev gibi üst yapısıyla (hukuku, kurumları, basın-yayın aygıtı, terör aygıtları, vb.) tüm toplumun üstüne çökmüştür. Her köşeye, her deliğe sızar..." *(TKP II. Leninciler Konferansı, Kararlar,* s.45)

Burjuvazinin ideolojik alanda kullandığı silah yalnızca Gandi filmi değildir. Film alanı sayısız mekanizmalardan birini oluşturuyor. Bir diğer mekanizma da bizim menşeviklerdir. Bakın menşevik merkez organı ne diyor:

"Yığınsal halk hareketinin tüm kolları, sendika, kooperatif, gençlik, kadın hareketi, kendi özgül amaçlarını barışın korunması amacıyla birleştirdikleri gün, tüm yurtsever, demokratik örgüt ve partiler, yığın hareketi içinde, cuntanın 'seçim' kampanyasından, baskı altındaki basına kadar her yerde, bu amaçla çalıştıkları gün, ABD emperyalizminin kolunu bükmek zor olmayacaktır. Bu savaşım, ülkemizde demokrasinin, ulusal bağımsızlığın ve ekonomik bunalımdan çıkışın yolunu açacaktır." (*Atılım,* Mart 1983, s.7)

İnsanın neredeyse, menşeviklerin Gandi filminde figüranlık yaparak yetiştiklerine inanası geliyor. Gandi, "şiddetsiz savaşım" diyor. Menşevikler de aynı felsefeyle uyumlu belgileriyle burjuvaziye bunalımdan çıkışın yolunu gösteriyorlar. Bilinç bulandırmada Gandi ile yarışıyorlar.

Lenin, Bolşeviklerin, ezilen sınıfların kendilerini ezenlere karşı her tür şiddet kullanımını reddetme eğiliminde olan oportünizme karşı acımasız savaş verdiğini, özellikle sokak gösterilerinde yığınların şiddet kullanımını desteklediklerini ve proletaryanın savaşımına giderek daha fazla insanı kazanmaya çalıştıklarını anlatıyor. (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İngilizce basım, cilt.23, s.122-123). Menşevikler ise Gandi'yle kol kola dolaşıyorlar.

"...Halk yığınları bir yana, devrimcilerin, komünistlerin de burjuva ideolojisinin etkisinden sıyrılabilmek için yoğun ve sürekli çaba harcamaları gerekir. Burjuva ideolojisine karşı sürekli ve tutarlı savaş, devrimin ön koşuludur ve komünist partisinin her zaman en başta gelen görevidir." *(TKP II. Leninciler Konferansı Kararlar,* s.45).

Türkiye'de burjuvazinin erkini devirebilmemiz için "Gandi" filminin kitlelere şırınga etmeye çalıştığı burjuva ideolojisi ile ve onun işçi sınıfına sızdırdığı oportünizm ile savaşmak gerekiyor. Menşeviklerin Gandistler ile elele dolaşmalarını, onları uykusuz bırakacak, yastıklarını ısırtacak bir açıklıkla Türkiye işçi sınıfına ve emekçi halka sergilememiz gerekiyor. Yolumuz devrim yolu. Türkiye'nin yazgısı devrim.

Gandizme ve Menşevizme karşı Marksizm-Leninizm'in kızıl sancağını daha da yükseltelim.

Yaşasın işçi sınıfının öncü gücü Türkiye Komünist Partisi!

Bekir Rizeli, Norveç

Almanya'da geniş protesto eylemleri yapıldı

Türkiye'de artan idam kararları ve ordunun Irak'a saldırısı protesto edildi

5.6.1983, *Observer*

Geçtiğimiz haftalarda, Türkiye'de artan idam kararlarına ve Türkiye'nin Irak'a saldırısına karşı, Almanya'da, geniş eylem birliği içinde çok sayıda protesto eylemi yapıldı.

BİRKOM, DİB-FAK, KAWA, Partizan, KOMKAR, KKDK, KKDKF, Kurtuluş, FİDEF, Proleter Dayanışma, İşçi Gerçeği, Türkei Komite, KOÇ-KAK ve Gerçek'in katıldığı eylemler arasında Bonn'da Türkiye elçiliği önünde miting, oturma ve açlık grevleri, parlamentoda gensoru önergesi verdirme çalışmaları da var. Yayınlanan ortak bildiriye ve yapılan basın toplantısındaki basın açıklamasına Kurtuluş, Partizan ve FİDEF imza atmadılar.

Eylemler başarıyla geçti. Bonn büyükelçiliği önündeki mitinge, PKK, KOMKAR, *İşçinin Sesi*, flamalarıyla katıldılar. Oturma grevleri 6-10 Haziran arasında sürekli yapıldı ve Almanya'nın iadeleri durdurması, idamlara karşı tavır alması ve Türkiye'ye yardımı kesmesi istemleri ileri sürüldü.

Eylemlere, Irak Komünist Partisi'nin içinde bulunduğu Irak Yurtsever Cephesi de katıldı. Böylece, Irak'a giren Türkiye ordusunu protesto daha canlı bir enternasyonalist nitelik taşıdı.

Eylemlere ilişkin kararların alındığı eylem birliği toplantısı uzun sürdü ve zaman zaman tartışmalı geçti. Çok sayıda farklı örgütün katıldığı bu toplantıda, bu bir ölçüde doğaldır. Ancak, bazı konulardaki tartışmalar bu doğal ölçünün dışına çıkmıştır.

Türkiye ordusunun Irak'a girmesini de protesto etmek üzere yapılan bu eylem birliği toplantısına, güzel bir rastlantı sonucu Irak Yurtsever Cephesi'nden yoldaşlar katıldılar. Irak'a karşı girişilmiş bir saldırı söz konusu olduğu için, Iraklı devrimci, demokratik örgütlerin bu toplantıya ve eylemlere katılması, herkesin ikircimsiz onaylaması gereken bir olgudur. Gelgelelim Irak Yurtsever Cephesi'nin eylemlere katılması, toplantıda uzun tartışmalara neden oldu. *İşçinin Sesi* bu konuda hemen hemen tek başına kaldı ve tüm örgütleri ikna etmek için yoğun bir çaba gösterdi.

Toplantıya biri Irak Komünist Partisi'nden olmak üzere dört kişiyle katılan Irak Yurtsever Cephesi'nden söz alan bir yoldaş da şöyle dedi: "Olay Irak topraklarında oluyor. Saldırı Saddam rejimine karşı savaşan Yurtsever Cephe'yi de hedef alıyor. Savaşan peşmergelere destek olmak enternasyonalist bir görevdir. Biz bu eyleme destekleyenler olarak değil, bilfiil tertipleyenler olarak katılmak isteriz. Sizlerle birlikte eylem yapmak istiyoruz."

Çeşitli örgütler ise bu cephe katılır da başka örgütler katılmazsa onlara ayıp olur, taraf tutmuş oluruz, dediler. KOMKAR, Dev-Yol bunlar arasındaydı. Başka örgütlerin de katılması istenmeyecek birşey değildir. Ancak bu gerekçeyle, somut olarak orada varolan Irak Yurtsever Cephesi'nin katılmamasını savunmak, daha genişi olamadığı için enternasyonalist dayanışmayı tümden reddetmek anlamına gelir.

İşin ilginç yanı, iki cephe arasında taraf tutmamak için, Irak Yurtsever Cephesi'nin eylemlere katılmasına karşı çıkan örgütler arasında FİDEF de vardı. Tüm örgütlerin, Irak Yurtsever Cephesi'nin eylemlere katılıp katılmamasını tartışmaları bir başka düzeydedir. FİDEF'in ise, Irak Komünist Partisi'nin de olduğu Cephe'nin katılmasına karşı çıkması bir başka düzeydedir. Yiğit, özverili bir savaş veren Irak Komünist Partisi'ni de herhalde artık sol sekter ve serüvenci buluyorlar! Ancak yüzlerine karşı birşey söyleyemiyorlar. Eylem sırasında bu da çok açık ortaya çıktı.

Eylem birliği toplantısında, Cephe'nin katılmasına hararetle karşı çıkan FİDEF, ortak mitinge, yakasında FİDEF yazılı üç kişiyle katıldı. Bu kişiler de Cephe'nin kortejinde yürüyorlardı. Bu sırada, yoldaşlarımız, toplantılara katılan Iraklı bir yoldaşla konuşurken, Cephe'nin katılmasına karşı çıkan FİDEF'in neden bu kortejde yürüdüğünü sordular. Iraklı yoldaş büyük bir şaşkınlık geçirdi çünkü FİDEF'in tutumu, toplantı sırasında kendisine çevrilmemişti! Daha da ilginci, yoldaşlarımızın Iraklı yoldaşla konuştuğunu gören üç FİDEF'li, kortejden yok olup gittiler. Iraklı yoldaş, geniş bilgi aldı ve proleter enternasyonalist duygularını iletti.

Bunlar siyaset değildir. Toplantılar tartışmalı geçebilir, görüş ayrılıkları olabilir. Ama herşeyin açık gönüllülük çerçevesinde yürümesi gerekir. Ayrıca, toplantıda alınan kararların çekiştirilmesi de doğru değildir. Mitinge BİRKOM flamasının getirilmesi unutulmuştur. Böylece, Irak Yurtsever Cephe ile BİRKOM'un yanyana aynı eylemde bulundukları görülememiştir. Oysa BİRKOM'un çoğunluğu bundan yanaydı.

Adım adım çarpışa çarpışa iktidarı burjuvazinin dişleri arasından çekip almaya kararlı gerçek devrimci hareketler geçmiş olaylardan ders çıkarmalı, hiçbir gerekçeyle proletarya enternasyonalizmini yere bırakmamalıdırlar.

C.M., T.D., Köln

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkêren hemû welatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Burjuvaziye ve oportünizme karşı savaşta haydi 7. Yaz Taarruzu'na

Yıl:10, Sayı:236
13 Haziran 1983

ÇEK-AL

Dünya devrimi üzerine III

Ayla Antepli yoldaşımızın çalışmasının son bölümünü yayınlıyoruz.

Ayla Antepli

VI

Emperyalizm

Önceki bölümlerde, Marks ve Engels'in 19. yüzyılda kapitalizme ilişkin yaptıkları çözümlemeyi göstermeye çalıştık. Bu çözümleme, bir yandan burjuvazinin, "merkez" denen en gelişmiş kapitalist ülkelerde kapitalist üretim ilişkilerini koruyabileceği, öte yandan devrimlerin daha az gelişmiş ülkelerde, dünya kapitalizminin çevresellerinde (periferilerinde) olabileceği olasılığını içeriyordu.

Ondokuzuncu yüzyılda teorik bir olasılık, olası bir eğilim olan şey, 20. yüzyılda bir gerçek oldu. Dünya devrimi, dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş, ileri kapitalist ülkelerde devrimin "kestirme" yolunu, doğrudan yolu değil, "dolambaçlı" yolu izledi.

Dönüm noktası, olasılık ve eğilimin gerçek olduğu an, 19. yüzyılın sonunda emperyalizmin doğuşuyla geldi. Emperyalizm neyi gösterdi?

1. En ileri kapitalist ülkeler burjuvazisinin, genel olarak, "olumsuzundan çözüm" yolunu dayatmayı başardığını gösterdi. Burjuvazi, mülkiyetin toplumsal tabanını genişleterek, üretim ilişkilerini, çok daha güçlü üretim güçlerinin büyümesine yer açacak yönde ayarladı. Tekel, finans kapital, finans oligarşisi ve işçi aristokrasisi kapitalist üretim ilişkilerinde egemen biçimler oldular.

2. Bir avuç en zengin ve en ileri kapitalist ülkenin, daha geri ülkeler üstünde kendi siyasal egemenliğini ve ekonomik sömürüsünü kurabildiğini gösterdi. Bu yolla, bu bir avuç Batı ülkesi dünya halklarının çoğunluğunun sırtında bir parazit gibi yaşamaya başladı.

3. Tekel olgusunun, şiddetli krizlere, uzlaşmazlıklara ve çatışmalara yol açtığını, kapitalizmin tüm çelişkilerini muazzam yoğunlaştırdığını gösterdi. Lenin, çelişkilerin bu yoğunlaşması, "tarihin geçiş döneminin en güçlü sürükleyici gücünü oluşturur" diyor. (Lenin, c.22, s.300)

Emperyalizmin dünya sistemi olarak pekişmesi, geri ülkelerin yağmalanması, dünya çapında savaşlar ve krizler, geri ülkelerde devrimi kaçınılmaz hale getirdi. Bu ülkelerde kapitalizmin çelişkileri kendini en ciddi biçimde hissettiriyor, krizler en şiddetli ve yıkıcı etkiyi yapıyor ve üstelik bu ülkelerde burjuvazi genel olarak krizleri "olumsuzundan" çözemeyecek kadar zayıf ve emperyalist güçlere bağımlı durumdadır.

Emperyalizmin pekişmesi, dünyanın bir yanda bir avuç zengin, parazit, ileri güce, öte yanda bir yığın fakir, geri, bağımlı ülkeye bölünmesi dünya devriminin iki temel yön üstünde ilerlemesine yol açtı:

Emperyalist ülkelerde, kapitalizmin sınırları içinde mülkiyetin tabanı giderek genişledi ve üretimin ve üleşimin uluslararası ölçekte örgütlenmesine doğru adım atıldı. Hem özel mülkiyetin sınırları, hem de ulusal sınırlar aşılıyor. Bu ülkelerde nesnel ekonomik, maddi süreçler sosyalizme doğru itiliyor, ama sosyalizme geçişi gerçekleştirebilecek tek şey, devrimin öznel aracı, çok geride kalıyor.

Lenin'in *Emperyalizm — Kapitalizmin En Yüksek Aşaması* kitabında söyledikleri, 65 yıl sonra, bugün de durumu anlamada temeldir. Lenin şöyle diyor:

"Büyük bir işletme, dev boyutlar kazandığı ve yığınla verinin kesin hesaplanması temelinde, on milyonlarca insan için gerekli olan toplam birincil hammaddenin üçte ikisi ya da dörtte üçü kadarının arzını bir plana göre örgütlediği zaman; hammaddeler, bazen birbirlerinden yüzlerce ya da binlerce mil ötede olan, en elverişli üretim bölgelerine sistematik ve örgütlü bir biçimde taşındığında; hammaddenin, birçok çeşit bitmiş malın yapımına kadar birbirini izleyen tüm işleme aşamaları tek bir merkezden yönetildiği zaman; bu ürünler onlarca ve yüzlerce milyon tüketiciye tek bir plan çerçevesinde üleştirildiğinde... işte o zaman, açıktır ki üretimin yalnızca karşılıklı bağımlılığı değil sosyalizasyonuna sahibiz, açıktır ki, özel ekonomik ve özel mülkiyet ilişkileri artık içeriğine uymayan bir kabuk oluşturmaktadır. Öyle bir kabuk ki, ortadan kaldırılışı suni olarak geciktirildiğinde kaçınılmaz olarak çürümek zorunda olan, oldukça uzun bir süre çürüme durumunda kalabilecek (en kötüsünden oportünist apsenin tedavisi uzarsa) ama kaçınılmaz olarak ortadan kaldırılacak bir kabuk...." (Lenin, c.22, s.302-303)

Dünyanın en zengin ve ileri ülkelerinde kök salan ve bilimsel-teknolojik devrimle çelişmeyen, ama onunla birlikte ilerleyen çürümeyi anlatmak için ciltler yazılabilir:

* Tüm "geleneksel" endüstri atölye ve fabrikalarının kapatılıp, işgücünün daha ucuz, kâr oranının daha yüksek olduğu orta ya da az gelişmiş kapitalist ülkelere taşınması ve giderek daha fazla sermaye ihracı ile emperyalist ülkelerde üretici temelin düşüşü.

* Suç ve ırkçılıkta daha önce görülmemiş oranda artışı da içeren, eşikteki tüm belalarıyla birlikte yığınsal ve yapısal bir işsizlik.

* Refah yıllarında kurulan bazı önemli kamu hizmetlerinde yıkıma yakın bir düşüş, halk sağlığı, eğitim, ulaşım, belediye, sosyal güvenlik vb. alanlarda bunalım.

* Lenin'in dediği, "zincirleme uzanan siyasal bir gericilik... emperyalizmin karakteristik bir özelliği". "Büyük ölçeklerde çürüme, rüşvet ve her çeşit düzenbazlık".

* Batı'nın "güvenliği ve refahı"na karşı tehdit var yalanları ardında, görülmemiş düzeylerde bir militarizm, şövenizm ve saldırganlık.

Son yıllarda emperyalist ülkelerde biçimlenen halk hareketlerine bakarsak, hepsinin bu çürümenin şu ya da bu yönüne karşı yöneldiğini görürüz. Avrupa ve Amerika'da barış hareketi, Britanya'da yerel yönetim hakları üstünde süren savaş, Federal Almanya'da "Yeşiller", vb.

Bu hareketlerin hiçbiri kendi başına devrimci değildir. Çürüyen kapitalist kabuğu atacak, onları devrimci savaşıma çekecek ve birleştirecek, açık devrimci ilkelere dayanan güçlü bir komünist partisine ihtiyaç vardır. Böyle bir parti

olmadığı için, hareketlerin kendileri yalnızca çürümenin *göstergeleri* ve çürümeye karşı tepkiler olarak kalıyorlar. Sorunların tümünün çözümü bir yana, bir tekinin bile çözümünü sağlama şansları yoktur.

Emperyalist ülkelerde dünya devriminin ilerlemesinin durumu böyledir. Yürükoğlu yoldaşın belirttiği gibi bu ülkelerde bilimsel ve teknolojik devrim nedeniyle komünizm hem *pratik bir olasılık*, hem de *pratik bir gereklilik* haline geliyor. Bu ülkelerde durumdan, yakın bir gelecekte devrim yapmak için yararlanılıp yararlanılmayacağı bir yana, bu durumun kesin sonucu, yine Yürükoğlu yoldaşın belirttiği gibi, mülkiyetin tabanının zorunlu olarak genişletilmesi ve komünizmin *tüm dünya için* pratik bir gereklilik durumuna gelmesidir.

VII

Yaşayan sosyalizm

Emperyalizmin pekişmesi, dünya devriminin, başlıca iki yoldan ilerlemesine neden oluyor, dedik. Emperyalist ülkelerde kapitalist üretim ilişkilerinin çerçevesi içinde nesnel ekonomik gelişmelerin, komünizmi hem pratik bir olasılık, hem de pratik bir gereklilik yaptığını gördük. Bu gelişmeler burjuvazinin denetiminde onun koyduğu sınırlamalar altında oluyor. Onlar bu nedenle çelişkili, düşmanca karşıtlıklar içinde, ısraflı, acılı bir yoldan, çürüme pahasına oluyor.

Dünya devriminin ilerlediği ikinci ana yol, dünya kapitalizminin çelişkilerinin en azgın krizlerle ortaya çıktığı ve işçi sınıfı ve halkı devrime ittiği göreceli olarak geri ülkelerdeki devrimlerin yoludur.

Bu şu anlama gelir: Dünya devrimi, yalnızca emperyalist ülkelerde değil, aynı zamanda sosyalist ilişkilerin kurulduğu ama üretici güçlerin gelişme düzeyinin hâlâ geride olduğu ülkelerde de çelişkili biçimde ilerliyor.Sosyalist ülkelerdeki üretici güçler, hem sosyalist üretim ilişkilerine, hem de emperyalist ülkelerdeki üretici güçlerin gelişme düzeyine göre geridir. Göreceli olarak geri ülkelerde kurulmuş biçimiyle sosyalizmin bu çelişkili karakteri neden kaynaklanıyor?

Önce, nerede kurulursa kurulsun, tanımı gereği, sosyalizm, Yürükoğlu yoldaşın *Yaşayan Sosyalizm*'de belirttiği gibi, bir çelişki taşır:

"Görüldüğü gibi, sosyalizm, kapitalizmden komünizme geçiş toplumu, geçiş aşamasıdır. 'Sosyalizm' diye, tarihte kendine özgü bağımsız yer tutan bir toplumsal-ekonomik yapı, bir üretim biçimi yoktur. Dolayısıyla sosyalizm ancak bir *geçiş aşaması* olarak, *komünizme referans verilerek* tanımlanabilır. Lenin de 'teorik olarak, kuşkusuz kapitalizm ile komünizm arasında, toplumsal ekonominin bu her iki biçiminin özelliklerini ve unsurlarını barındırmak zorunda olan belirli bir geçiş dönemi yatar' (Lenin, c.30, s.107) diyerek bu gerçeği anlatmaktadır.

"Sosyalizm, her çeşit koşuluyla yaşanacak, 'bitirilecek' ve bir sonraki aşamaya geçilecek cinsten bir 'aşama' *değildir*. Sosyalizmden komünizme geçiş, sürekli ilerleyen ve genişleyen bir *dönüşümdür*. Birinin ardından öteki gelmez, sosyalist üretim tarzı diye birşey yoktur. *Sosyalizm, içinde kapitalist toplumun kalıntılarını taşıyan komünizmdir*. Bu kalıntılar, *meta üretiminde* ve *devletin varlığında* somut olarak varolan ilişkilerdir." (R.Yürükoğlu, *Yaşayan Sosyalizm*, s.81-82)

İkincisi, bu çelişkinin yoğunluğu ve açınımı, bununla bağlı olarak da geçiş döneminin, sosyalizmin uzunluğu, siyasal erkin ele geçirildiği andan önce varolan kapitalizmin ne kadar geliştiğine ve üretim güçlerini ne kadar toplumsallaştırdığına bağlıdır.

Üçüncü olarak, Devlet erkinin ele geçirilmesi, yani, sosyalizm adına gerçekleştirilen bir *siyasal devrimle*, komünizmin sınıfsız toplumuna doğru ilerlemek için zorunlu olan *toplumsal devrim* arasında bir ayrım yapmak gereklidir. Sosyalizm, bu ilerlemenin, kapitalizmle sosyalizm arasındaki geçiş döneminin adı olduğundan, sosyal bir devrimi gerçekleştirmede, yani devletin ve sınıfların yok olmasına doğru sürekli bir ilerleme olmadan, gerçek anlamda bir sosyalizm de olamaz.

1844'de Marks, geçmiş 100 yıl sürecinde İngiltere'de yer alan toplumsal devrimi, Avrupa'daki siyasal devrimlerle karşılaştırdı. İngiltere'deki devrimin "toplumsal, ve bu nedenle diğerlerinden çok daha kapsamlı ve uzun erimli" olduğunu söyledi. Ayrıca şöyle dedi:

"Tek gerçek devrim, siyasal ve felsefi devrimin yol açmak zorunda olduğu ... toplumsal devrimdir." (Marks-Engels, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.3, s.469)

Somut olarak, geri bir temelde sosyalist üretim ilişkilerinin kurulması, kurulan sosyalizmin bir yığın çelişki taşıması demektir. Bu da toplumsal devrimin, komünizme geçişin, kesine yakın bir olasılıkla düzgün biçimde ilerlemeyeceği anlamına gelir. Örneğin:

1. Sosyalizm proletaryanın diktatörlüğü ise de, hem işçi yığınlarının göreceli küçüklüğü, hem de genel kültürel düzeyleri şunu gösterecektir ki, işçilerin ülkenin ve ekonominin yönetimine gerçek anlamda yığınsal katılımlarından önce belli bir zaman geçecektir.

Bu, işçilerle, onlardan ayrı bir varlık olarak devlet arasında bir çelişki olması demektir. Ayrıca Lenin'in *"sınıfsal olmayan ekonomik savaşım"* dediği şey, "küçük üretimin ve pazarın üstünlüğünün kökü kazınıncaya ... kadar" kaçınılmaz olacaktır. (Lenin, c.33, s.186) Polonya'da olduğu gibi bir savaşım grevlere ve karşılıklı çatışmalara dönüşebilir.

2. Geniş bir köylülüğün varlığı, şu anlama gelir:

"Sosyalist bir devrim, yalnızca, ücretli işçilerin sanayi ve tarımda nüfusun büyük çoğunluğunu oluşturdukları yüksek derecede gelişmiş kapitalist ülkeler için gereksiz olan bütün bir dizi özel geçiş dönemi önlemlerinin uygulanması ile yürütülebilir." (Lenin, c.32, s.214-15)

Böyle bir ülkede, diyor Lenin, sosyalist devrim yalnızca köylülükle bir anlaşma içinde zafere ulaşabilir.

3. Sosyalist ilişkilerin kurulması, geri bir ülkenin dünya pazarında ikincil ve bağımlı durumunu otomatik olarak ortadan kaldırmaz. Dünya pazarı, hâlâ büyük emperyalist güçler tarafından egemenlik altında tutulduğundan, onlara belli derecede bağımlılık vardır. Bu, ileri teknolojide çok açıktır: Ya teknolojiyi emperyalistlerden satın alacaksınız, ya da para harcayıp, herşeyi yeni baştan keşfedeceksiniz. Bu noktayla daha geniş olarak ilgileneceğiz. Çünkü dünya devriminin çelişkili yolu açısından büyük önemi vardır. Bu noktayı göstermek için Lenin'den birkaç uzun alıntı yapalım.

Lenin, devrim sonrası yıllarda Boşeviklerin kabul ettiği ayrıcalıklar siyasetini açıklarken bu sorunla uzun uzun ilgilendi ve şunları yazdı:

"(Dünya) devrimi gelene kadar, burjuva sermayesi işimize yarayacak. Ekonomik olarak daha güçsüz bir ülkeyken, ekonomimizin gelişmesini nasıl hızlandırabiliriz? Bunu burjuva sermayesinin yardımıyla yapabiliriz." (Lenin, c.31, s.341)

"Söylemeye bile gerek yok ki, yabancı burjuvaziye, yabancı sermayeye ödünler vermeliyiz. Devlet tekelinden kesinlikle çıkarmadan, maden ocaklarını, ormanları, yabancı kapitalistlere kiralayacağız ve onlardan manifaktür eşyaları, makinalar vb. alacağız, böylece endüstrimizi düzelteceğiz. (...)

"Yedi yıllık savaşta öylesine zarara uğradık ki endüstrimizi düzeltmek çok yıl alacak. Gerilik ve zayıflığımızın ve öğrendiğimiz, öğrenmek zorunda olduğumuz derslerin cezasını çekeceğiz. Öğrenmek isteyenler, eğitim parasını öderler. Bunu herkese açıklamalıyız ve bunu pratikte kanıtlarsak, geniş köylü ve işçi yığınları bizimle anlaşacaklardır, çünkü bu şekilde durumları derhal düzelecektir, çünkü bu endüstrimizi düzeltme olanağını garanti edecektir. Bunu yapmaya bizi ne zorluyor? Dünyada yalnız değiliz. Kapitalist devletler sistemi içinde yaşıyoruz. ... Bir yanda sömürge ülkeler var ama, bize henüz yardım edemezler. Öte yanda, kapitalist ülkeler var, ama bizim düşmanımızdırlar. Sonuç beli bir denge, evet doğrudur, çok zavallı bir dengedir. Bununla birlikte durumu hesaba katmalıyız. Varolmak istiyorsak ona gözlerimizi kapamamalıyız. Ya tüm burjuvaziye karşı derhal bir zafer kazanacağız, ya da haraç vereceğiz.

"Çok açıkça kabul ediyoruz ve gerçeği gizlemiyoruz. Devlet kapitalizmi sisteminde ödünler kapitalizme haraç vermek demektir. Ama zaman kazanıyoruz. Zaman kazanmak özellikle denge dönemlerinde, bizim yabancı yoldaşlarımız devrimlerini hazırlarken herşeyi kazanmak demektir. Hazırlıkları ne kadar tam olursa, zafer o denli kesin olacaktır. Bununla birlikte şu an haraç ödemek zorunda kalacağız." (Lenin, c.32, s.491-92)

Lenin'den geniş alıntılar kullanarak burada anlattığımız şey, Rusya devriminin dünyanın göreceli olarak geri bir bölgesinde siyasal erki ele geçirdikten sonra kendini içinde bulduğu nesnel durumdur. Bir ya da daha çok ileri kapitalist ülkede devrim gerçekleşene ya da sosyalist ülkeler topluluğu, ekonomik, bilimsel ve teknolojik alanda kesinlikle emperyalizmi geçene kadar her geri ülkede gerçekleşecek devrim için de benzer bir durum olacaktır. Tabii ki sorunlar sosyalist ülkelerin ve en başta da Sovyetler Birliği'nin varlığıyla büyük ölçüde hafiflemiştir ama yok olmamıştır. Sosyalist ülkelerin çoğunun emperyalist ülkelerin bankalarına olan büyük borçları bunun bir göstergesidir.

Sorunları örtbas etmenin yollarını aramak değil, anlamaya çalışmak önemlidir. Dünya kapitalizmine, emperyalizme bu bağımlı durumun değerlendirilmesi, aynı zamanda *bir ya da daha çok ülkede sosyalizmin, özellikle bu ülkeler geri ülkelerse, dünya devriminin ilerlemesine bağlı olduğunun değerlendirilmesidir.* Yalnızca dünya devriminin ilerlemesi, yaşayan sosyalizmi dünya ekonomisine bağımlı, ikincil durumdan ve iç çelişki ve sorunlarından kurtarabilir. Bu nedenle Lenin, Rusya'da zaferin yalnızca kesimsel bir zafer olduğunu her zaman vurguladı. Örneğin:

" Rus devrimi, dünya devrimi zincirinde tek bir halkadır, ... Davamız güçlü ve yenilmezdir çünkü devrim davası, dünya çapında gelişiyor." (Lenin, c.31, s.322)

"Davamız, enternasyonal bir davadır. En zengin ve en yüksek uygarlık düzeyine erişmiş ülkeler de dahil, tüm ülkelerde devrim olmadan, utkumuz yarım, hatta ondan da az olacaktır. Şu anda savaşta üstün geliyoruz. ... Bizim askersel güçlerimiz, herhangi bir ülkenin güçlerinden daha güçlü olacaktır. Bununla birlikte, tehlike henüz yok olmadı, hâlâ vardır ve bir ya da birden fazla ileri ülkede utku kazanıncaya kadar sürecektir." (Lenin, c.31, s.399)

"Menşevikler, dünya burjuvazisini kendi kendimize yenmeye and içtiğimizi ileri sürüyorlar. Oysa biz, dünya zincirinde yalnızca tek bir halka olduğumuzu her zaman söyledik ve önümüze kendi olanaklarımızla zafer kazanma amacını koymadık..." (Lenin, c.31, s.431)

Enternasyonal açıdan sosyalizm, güçlü ve ileri emperyalist devletlerle karşı karşıya olduğu sürece güvence içinde olamaz ve bu güçleri kendi başına yenemez. Yerel düzeyde, tek ülkede ya da hatta bir gurup ülkede sosyalizm, özellikle bu ülkeler göreceli olarak geri ülkelerse, "birçok ülkeler işçi sınıfının pratik deneyim yardımı olmadan asla tamamlanamaz", "son şeklini" alamaz. (Lenin, c.33, s.206)

"... İllüzyonlardan daha tehlikeli birşey yoktur. .. Biz Marksizmin şu temel doğrusunda her zaman ısrarlı olduk ve bu doğruyu yineledik: Sosyalizmin utkusu için birçok ileri ülke işçilerinin ortak çabası gerekiyor." (Lenin, c.33, s.206)

Göreceli olarak geri ülkelerde kurulan sosyalizmin nesnel durumunu, nesnel bağımlılığını tanımayı reddetmek, yalnızca dar ulusçuluğa, dünya devriminin, dünya işçi sınıfının uzun erimli çıkarlarını, yaşayan sosyalizmin ve bir ya da bir gurup ülkenin işçi sınıfının kesimsel ve kısa erimli çıkarlarına bağımlı kılmaya götürür. Lenin bu tehlikenin bilincindeydi ve uyarısını yaptı.

Ödün siyasetinin emperyalistlere kâr elde etme ve espiyonajlık vb. fırsatları sağlamada sunduğu tehlike dışında, Lenin, emperyalist güçlerin, Sovyet Rusya'ya karşı ticaret ilişkilerinin kurulması karşılığında dünya devrimi davasından vazgeçme şantajına başvuracaklarını da söyledi:

"Burada şunu da söyleyeceğim (kayda geçmesin). Komünist Enternasyonal'in bir hükümet kuruluşu olmadığına ilişkin kesin kararlılığımızın sonucu olarak, kesinlikle üste çıkacağımızı düşünüyorum. İngiliz burjuvazisi için, Üçüncü Enternasyonal'e karşı olmanın gülünçlüğünü anlamakta bu en olası yoldur. Üçüncü Enternasyonal Mart 1919'da biçimlendi. İkinci Kongresi Temmuz 1920'de yapıldı. Onu takiben, Moskova'da önerilen koşullar tüm ülkelere açıklandı. Komünist Enternasyonal'e katılmak için açık bir savaşım yürüyor. Komünist partilerin oluşması için örgütsel temeller her yerde vardır. Bu koşullarda, *Komünist Enternasyonal'den vazgeçmemiz üstüne bize ciddi olarak bir ültimatom sunma girişimi affedilemez. Bununla birlikte konu üstündeki vurgu, derdin nerede olduğunu ve siyasetimizde neyin hoşnutsuz kıldığını gösteriyor. O olmadan da, siyasetimizde onların hoşlanmadığı şeyin ne olduğunu biliyorduk.*" (Lenin, c.31, s.472) (abç)

Göreceli olarak geri ve bağımlı ülkelerde kurulan ve gelişen sosyalizmin, kendini içinde bulduğu bu zor durumdan birkaç sonuç çıkarabiliriz:

1. Yaşayan sosyalizmde gördüğümüz ciddi sorunların ve eksikliklerin altını döşeyen nesnel tarihsel neden, en ileri, emperyalist ülkelerde devrimin gecikmesidir. Bu durum aynı zamanda oportünizm, yani dünya devriminin uzun erimli çıkarlarının dünyanın bir kesimindeki sosyalizmin ve işçi sınıfının kısa erimli çıkarlarına feda edilmesi için çok güçlü bir temel sağlar.

2. *1981 İkinci Leninciler Konferansı Kararları*'nda dünya devrimi üstüne kararda şöyle deniyor:

"Dünya devrimi yalnız sosyalist ülkelerin gelişmesine indirgenemez. Kapitalizmi yenebilmenin bir koşulu yaşayan sosyalizmin ilerlemesi, öteki koşulu kapitalist ülkelerde devrimdir. Tek başına reel sosyalizmin ilerlemesi yeterli değildir. Sosyalizm çağına ulaşmanın yükünü yalnızca sosyalist ülkelerin, önemli ağırlığıyla Sovyetler Birliği'nin sırtına yıkmanın nesnel güçlükleri vardır. Bunlar, bugüne değin proleter devrimlerinin az gelişmiş ülkelerde başarıya ulaşmasının sonucu olan nesnel güçlüklerdir.

"Kuşkusuz sosyalizm çağına ulaşmanın en kestirme yolu, büyük emperyalist ülkelerde devrimin gerçekleşmesidir. Ne var ki, bu şimdilik ufukta görünmüyor. Sovyetler Birliği bu çağın ağır sorumluluğunu tüm güçlüklere karşın onurla taşıyor.

"Sovyetler Birliği'nin dünyada oynadığı rol dünya devrimi açısından ele alınmalı ve bu temel hedef içinde değerlendirilmelidir. Dünya devriminin çıkarı, dünya devrimci merkezi olan Sovyetler Birliği dahil, tüm parçaların çıkarlarından önde gelir. (*TKP II. Leninciler Konferansı Kararları — 1981*, s.117-118)

3. Üçüncü sonuç, Yürükoğlu yoldaşımızın *Kankun Konferansı ve Düşündürdükleri* kitabında anlatılıyor:

"... Dünya sosyalist sisteminin başka ülkelerde devrimlerle beslenmeden, kendi başına, bu varolan ülkelerle kapitalizmi geçmesi koca bir tarih gerektirir. İki tane beş yıllık planın, ya da üç tanesinin işi değildir. Sosyalizmin güçsüzlüğünden değil, sosyalist ülkelerin kendi geri kalmışlık tarihleri yüzünden. Kendi ülke halklarına ileri kapitalist ülkelerin olanaklarını sağlayamadıkları için ve sağlayamadıkları sürece sosyalizm ciddi bir likidasyon tehlikesiyle karşı karşıyadır. (R. Yürükoğlu, *Kankun Konferansı ve Düşündürdükleri*, s.38-39)

4. Ne olursa olsun dünya devrimi ilerleyecektir. Yeni devrimler olacak ve hiçbiri "tam" ve "saf" olmasa da yeni sosyalist ülkeler doğacaktır. Tam sosyalizme ancak en başta şu ya da bu biçimde ileri kapitalist, yani emperyalist ülkeleri içeren dünyanın büyük bir kısmında olacak devrimlerden sonra ulaşılacaktır. Ancak o zaman, birinin açığını ve eksiğini diğerinin kapatacağı, birinin diğerini tamamlayacağı ve hepsinin bütünün gücüyle güçleneceği ve zenginleşeceği bir *dünya sosyalist ülkeler topluluğundan* sözedilebilecektir.

VIII

Günümüzde dünya devrimi

Dünya devriminin itici gücü ve genel hareket yasaları, devrimin içinde ilerlediği çerçeve üstüne bu noktaya kadar söylediklerimizden sonra, dünya devriminin günümüzdeki durumunun en çarpıcı özelliklerinin ne olduğunu sorarsak, şunları vurgulayabiliriz:

Önce, dünya kapitalizmi 1920, 1930'lardan bu yana en ciddi ve tehlikeli krizini yaşıyor. Kriz devrimin tohumlarını taşıyor. Durum Lenin'in Komünist Enternasyonal'in İkinci Konferansı'nda tasvir ettiği ve onu devrimin iki koşulunun olgunlaştığını söylemeye götüren durumla çarpıcı bir benzerlik taşıyor.

Komintern'in İkinci Kongresi'nde Lenin, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra dünya ekonomik ilişkilerinde ortaya çıkan çözülmeyi belirtileriyle ele aldı. Başta gelen Avrupa devletlerinin 1914-1917 arasında yedi kat artan ulusal borçlarını, ana güçler arasındaki borçlu-

alacaklı ilişkisindeki değişmeyi, Birinci Dünya Savaşı'ndan kaynaklanan borçların toplam ulusal zenginlik içindeki yüksek oranını örnek verdi. Fransa, İtalya ve Rusya savaşla birlikte borçlu devletler olmuştu. Britanya borçlu devlet olma yolunu yarılamıştı. Oysa savaştan önce borçlu devlet olan ABD, artık alacaklı olmuştu.

Bir avuç zengin devlet, kimin en fazla kaybedeceği kimin de en fazla kazanacağı konusunda kendi aralarında kavga etmekten, uluslararası ekonomik ilişkileri örgütleyemiyordu. Bütün bunların yanında yığınların durumunda mutlak bir kötüleşme yürüyordu. İşte bu durum ile kapitalist ekonomik ilişkilerin çözülmesi, Lenin'e göre "devrimin iki koşulunun olgunlaşması" anlamına geliyordu.

İkincisi, emperyalist güçler, bugünkü krizde devrim tehlikesinin taşındığını çok iyi biliyorlar. Onlar, bunun dünya kapitalizminin varlığına getirdiği tehlikeyi çok iyi görüyorlar. Emperyalizmin ayrımsız tüm sözcüleri şunda anlaşıyor ki, krizin tek gerçek ve sonul çözümü, *dünya kapitalizminin korunmasının anahtarı, az gelişmiş ve orta derecede gelişmiş kapitalist ülkelerin kapitalist gelişmesini kolaylaştırmakta ve onlara yer sağlamak için dünya kapitalizminde temel değişiklikler ve reformlar yapmakta yatıyor.*

Örneğin, meşhur Brandt Raporu'nda, "Hayatta Kalma Programı"nda şunlar yazıyor:

"Sefaletin ve açlığın üstesinden gelmeye yardım etmek, daha adil ve daha etkili bir uluslararası ekonomik sistem yaratmak için, gelişen ülkelerin mal, manifaktür ürünü, emek satıcıları ve sermaye ve teknoloji alıcıları olduğu pazarlarda temel yapısal değişiklikler yapılmalıdır. Bu tip değişmeler, uluslararası finans, yatırım ve para akışını doğuran ve üleştiren mekanizmalar ve kurumlar için de gereklidir. Bugün sorun yalnızca ya da hatta başlıca yardım sorunu değildir. Gelişmekte olan ülkelere yardım etmek için temel değişiklikler sorunudur. Kuzey ülkeleri, Güney'le giderek artan karşılıklı bağımlılık gereği, kendi gelecek zenginliklerini garantilemek için uluslararası ekonomik reforma ihtiyaç duyuyorlar. Kuzey-Güney çatışması sık sık, sanki zenginler fakirlerin istekleri için fedakarlıklar yapıyorlarmış gibi tasvir ediliyor. Bu görüşü reddediyoruz. Dünya şimdi kendi halkı, kendi ekolojisi, kendi kaynakları için çok ince ve kenetlenmiş bir sistemdir." (*Brandt Raporu*, s.32-33)

"Dünya Ekonomisini Kurtarma" adı taşıyan son bir makalede baş gerici Henry Kissinger de bu görüşü dile getirdi.

Üçüncüsü, pazarlıkların, reformlar ve çıkarlar üstüne konuşmaların yanısıra, tüm emperyalist ve emperyalist olmaya aday güçler, aynı zamanda pazarlıklar başarısızlığa uğrarsa diye tek yanlı ve saldırgan önlemler de aldılar, almaya hazırlanıyorlar. Rekabetçi korumacılık bir dalga gibi yayıldı.

Birinci Dünya Savaşı'nın patlamasından 20 yıl kadar önce, Engels, *Kapital*'in 3. cildinin bir dipnotunda "Koruyucu gümrükler", "dünya pazarında kimin üstün olduğuna karar verecek genel bir endüstri savaşının hazırlığından başka birşey değildir" diyordu.

Bunun dışında, reform üstüne konuşma, yalnızca emperyalist ülkelerde değil, Türkiye, Pakistan ve birçok Güney Amerika ülkesi gibi emperyalist olmaya aday ülkelerde de görülmemiş bir askeri yığınakla birlikte ilerliyor.

Genel olarak, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin başını çektiği dünya komünist hareketinin, dünya kapitalist krizine karşı tutumu "barış", "toplumsal ilerleme" ve "yeni bir uluslararası ekonomik düzen" belgilerinde özetleniyor. Dünya komünist hareketinin ortaya koyduğu bu belgilerin özünde burjuva reformizminden ayrılmadığı bir yana, bu belgiler, aynı zamanda, durumun altında yatan gerçeği, burjuva reformizminin kabızlığını ve komünistleri bekleyen görevleri gözlerden gizliyor.

Komünistlerin, dünya kapitalizminin günümüzdeki krizine, reformlar üstüne konuşma dalgasına ve kendiliğinden savaş tehlikesine tutumları ne olmalıdır?

1. Marks'ın "*Siyasal Ekonominin Eleştirisine Bir Katkının Önsözü*"ne dönersek, dünya kapitalizminin krizi, üretim güçlerinin üretim ilişkileriyle *dünya çapında* çatışmaya girdiğini gösteriyor. Kriz, burjuvazi ve proletarya arasındaki çelişkinin *dünya çapında* öne çıktığını gösteriyor.

2. Dünya çapında kapitalizmin reformu üstüne konuşma dalgası, emperyalizmin en gerici sözcülerinin bile varolan üretim ilişkilerini değiştirerek, krizi çözme olanağı ve ihtiyacını algıladıklarını gösteriyor. Yani onlar, "eski toplumun bağrında yeni ve daha yüksek üretim ilişkilerinin maddi koşullarının" olgunlaştığını algılıyorlar.

Engels'in *Anti-Dühring*'inden okuyalım:

"Varolan toplumsal kurumların mantıksız ve adaletsiz, mantığın mantıksızlık, doğrunun yanlış hale geldiği konusundaki artan uyanış, üretim ve değişim biçimlerinin, eski ekonomik koşullara uyarlanmış ve toplumsal düzenin artık uyumsuzluk içinde olduğu, sessiz sedasız değişikliklere uğramış olduklarının kanıtıdır. Bundan çıkan sonuç, ortaya çıkan uyumsuzlukları ortadan kaldırmanın yollarının da az çok gelişmiş bir biçimde, değişikliğe uğramış olan üretim biçimlerinin kendisinde saklı olduğudur. Bu yollar *icat* edilmeyecek, kafadan uydurulmayacak, ancak kafa kullanılarak üretimin varolan maddi gerçeklerinde *keşfedilecektir*." (Engels, *Anti-Dühring*, İngilizce basım, s.316)

3. Sorun, reform mu, devrim mi sorunudur: Yani burjuvazi "olumsuzundan" bir çözüm dayatmada mı başarılı olacak ve böylece dünya kapitalizminin ömrünü uzatacak, yoksa işçi sınıfı devrimci çözümü dayatmada mı başarılı olacak.

4. Somut olarak, bugün dünya kapitalizminin reformu, Türkiye gibi "eşikteki" güçler için "dışarı açılma" anlamına gelir. Yani bu onların diğer ülke insanlarını ezerek, sömürerek emperyalist olmayı başarması demektir. Ayrıca savaş demektir. Bir dizi "yerel" savaş kesindir, genel bir nükleer savaş ise olasıdır. Bu, kapitalizm ve emperyalizmin en temel yasalarından biridir. Bu, dünyanın yeniden paylaşılması için yeni bir emperyalist savaş sorunudur.

5. Bir an için emperyalistlerin kaynaklarını kullanmakta başarılı olduklarını, yeni pazarlar açtıklarını, kapitalizmin yeni bir dirilişine ve genişlemesine ivme kazandırdıklarını düşünelim. Hem kapitalizmin teorik, bilimsel çözümlemesi, hem de tarihi, böyle bir dirilmenin sonul ürününün yalnızca yeni, daha derin ve daha geniş bir temele oturmuş bir bunalım olduğunu gösteriyor. Kapitalizm gelişerek ve genişleyerek çelişkilerinden kurtulamaz. Çelişkileri azdırır, genişletir ve onların devrimle çözümü için temeli hazırlar.

6. Brant Raporu'nda "Güney" ülkelerine yapılan önerilerden biri, onların kendi aralarında ticaret kurmaları gerektiğidir. Örneğin Evren, bu öneriyi yürekten benimseyen, yükselen bir "Güney" emperyalistidir.

7. Komünistlerin ideali ve amacı, dünya kapitalizmini reforme etmek. "adil" ve "demokratik" bir dünya kapitalist sistemi mi kurmaktır? Öyleyse ideal, emperyalizm öncesi kapitalizm olduğu için *gericidir*.

"Sistemi, egemen sınıfların tüm kaynaklarını tüketecekleri, diğer bir sınıfın egemenliğinin, sosyal devrimin gerekli olacağı noktaya, en uç sınırlara kadar zorlamak yerine — onun yerine, toplumu, mevcut sistemin çok uzun zaman önce aştığı bir duruma geri döndürmeye niyetleniliyor." (Marks-Engels, c.10, s.273)

Bu *korkakça* birşeydir. Bu doğruyu göğüslemekten duyulan korkudur:

"Yalnızca zayıf, korkak kafalar böyle bir sorunu ortaya sürebilirler. Burjuva toplumunun koşullarının sonucu olan çarpışmalar sonuna kadar sürmelidir. Onlar varoluşun ötesine çıkarılamaz. En iyi devlet biçimi, toplumsal çelişkilerin bulanıklaşmamış olduğu, keyfe göre — yani sahte bir biçimde ve bu nedenle de yalnızca görünüşte — bastırılmamış olduğu biçimdir. En iyi devlet biçimi, bu çelişkilerin, içinde çözümüne kavuştukları açık bir savaşım aşamasına ulaşmış olan devlet biçimidir." (Marks-Engels, c.7, s.149)

Bu *komünizme, devrime karşı* olmaktır. Marks ve Engels'den son bir alıntıyla bitirelim:

"Bizim için sorun özel mülkiyetin değişikliği değil, onun yok olmasıdır, sınıf çelişkilerinin üstünü örtmek değil, sınıfların yok olmasıdır, varolan toplumun düzelmesi değil, yeni bir toplumun kurulmasıdır." (Marks-Engels, c.10, s.281)

Likidatörler parti tarihini değil likidasyon tarihini savunuyorlar

Son sayılarımızda Parti Tarihinden Sayfalar bölümünde yayınladığımız bazı belgelere likidatör "resmi"lerden gelen tepki ilginçtir.

Belgeler yayınlanmaya başlamadan önce, geçmişte Nazım'a yaptıkları çirkin suçlamaya ilişkin söylediklerimizin yalan olduğunu yaydılar. Bunun üzerine belgeleri yayınladık. Belgelerin sahte olduğunu yaydılar. Bunun üzerine belgelerin orjinal kopyesini yayınlamaya başladık.

Buraya dek gösterilen tepki başlıbaşına ilginçtir. "Yalan" ve "sahtelik" kuşkusu yayarak "yanıt" vermeye çalışmaları kendi mantıklarının nasıl bir temelde işlediğini yansıtıyor.

Belgelerin "sahte" ve "yalan" olmadığı ortaya çıkınca gösterdikleri tepki de bir başka ilginçtir. Büyük bir telaşla Nazım'a sahip çıkma kampanyası başlattılar. Radyoda Nazım programları, 1 Mayıs konuşmasında Nazım'ın adını geçirme vb.

Anlamak güçtür. Nazım'a provokatör, ajan, kalleş (!) diyen biz değiliz ki belgeler karşısında sanki bizden Nazım'a bir saldırı gelmiş gibi savunmaya geçiliyor. Telaşla savunarak, bugün öyle düşünmediklerini ima etmek istiyorlarsa, bu bilinen bir gerçektir. Kampanya yürüyor ama belgelerin yarattığı soru işareti yanıtsız kalıyor: Neden Nazım'a böyle çirkin suçlamalar yapıldı ve neden geçmişte böyle bir olayın olduğu partiden gizlendi?

Aynı yöntemi bugün sürdüren bir yönetimin bu soruya açık, doğru, doyurucu yanıt verebilmesi olanaksızdır. Haydar Kutlu, hiçbir belge göstermeden A. Sarıca'yı polis ilan etti. *İşçinin Sesi*'ni siyasi polisin yönettiği bir hareket olarak (!) suçluyor. Bu durumda partizan kliği "çirkin suçlamalar yapma" yöntemine nasıl karşı çıkabilir? Nasıl diyebilir ki bugünkü çirkin suçlamalarımızın da gerçek olmadığı açığa çıkmasın diye bu olayları partiden gizledik. TKP "resmi" yönetimi belgelerin uyandırdığı soruları yanıtlayamaz. Kampanyanın içeriği de bunu kanıtlıyor.

Mayıs *Atılım*'ında İ. Bilen *imzalı* bir 1 Mayıs konuşması yayınlandı. Burada, "partiye düşmanlık edenlerin" şöyle yaptıkları söyleniyor:

"Bizim kendi tarihimizle ilgili eleştirilerimizi onlar bu tarihi yıkmak için kullanıyorlar."

"Eleştirileri" olduğunu, ancak tarihi açığa çıkardıktan sonra öğrenebildik. Bugüne dek tarih de, eleştiriler de gizli tutulmuştur. Buradan anlaşılıyor ki, "kendi" tarihimiz derken, bilinen çiftlikçi anlayış dile getirilmektedir. Zaten biz de belgeleri, parti tarihini değil, bu anlayışın bugünkü uzantılarını yıkmak için kullanıyoruz.

İ. Bilen *imzalı* konuşma şöyle devam ediyor:

"Kimilerinin geçmişteki yanlışları ne olursa olsun, biz tüm parti savaşçılarını, işçi sınıfının militanlarını tarihimizin kopmaz bir parçası sayıyoruz. Mustafa Suphi, Ethem Nejat, Salih Hacıoğlu, Şefik Hüsnüler, Reşat Fuatlar, Nazım Hikmetler, Yakup Demirler ve öteki parti yöneticileri yaşamları boyunca partinin gelişmesi için ellerinden geleni yapmışlardır. Aralarında kimilerinin partiyle kimi zaman anlaşmazlığa düştükleri olmuştur. Ne ki, onların hiçbirinin yaşamında, provokatörlerin yaptığına benzeyen bir tek kirli nokta bile yoktur."

Bu gerçekten akıl almaz bir olaydır. Alıntı verme gereğini bile duymuyoruz. *Çetin Savaş, Savaş Yolu*'nun önsözü, 1977 Konya Konferansı raporu vb. çeşitli yerlerden çok aktarma yapılabilir. Şefik Hüsnü, dönek, mevta, bölücü, oportünist, kariyerist, entrikacıdır. Yakup Demir'in likidatör olduğu ima edilmiştir. Belgelerden açığa çıktığına göre geçmişte Nazım'a da neler denmiştir.

Kimin gerçekten ne olduğunu bir yana bırakalım. Yakın geçmişe kadar adları binbir türlü sıfatla kullanılan partililerin, bu kez de, "partinin gelişmesi için ellerinden geleni yaptıklarını", "partiyle kimi zaman anlaşmazlığa düştüklerini" söylemek, "yaşamlarında provokatörlerin yaptığına benzer tek kirli nokta bile yoktur" demek şok etkisi yaratıyor.

Kullanılan sıfatların iki ana türü var. Biri, çirkin karalamalar, öteki ideolojik içerikli sıfatlar.

"Tarihimizle ilgili eleştirilerimiz", asıl kapsaması gerekeni, çirkin karalamaları kapsamıyor. Yalnızca, geçmişte provokatör diye karaladıkları Nazım'ın provokatör olmadığını söylüyorlar. Ama aynı konuşmada Erdal yoldaşa "provokatör" diye saldırıyorlar. Çirkef atma yöntemini eleştirmiyorlar, tam tersine savunuyorlar ve yaşatıyorlar!

Kullanılması yanlış olmayan, ama bizim tarihimizde kanıtsız kullanılmış olan ideolojik içerikli sıfatlara gelince. Tarihte oportünist, likidatör diye nitelendirilmiş kişiler, "partiyle kimi zaman anlaşmazlığa düşme" düzeyinde sorumluluk taşıyorlarsa, bugün söylenen sözlerin tek anlamı vardır: Parti tarihinde oportünistler oportünist değildi, likidatörler likidatör değildi.

Kimin ne olduğu yine bir yana ama parti tarihinin kendisi, en azından bazı likidatörlerin bulunduğunun bir kanıtıdır. Tarihe sahip çıkma, kötü yanlarını eleştirme adına yapılan, şimdi de likidasyona sahip çıkıp iyi yanları, olduğu kadarıyla ideolojik savaşımı yadsımaktır! Likidatörlerin "kendi" tarihlerine sahip çıkmaları ancak böyle olabilirdi zaten!

Aynı kampanyanın parçası olan radyo programında da belgelere yine ilginç bir tepki gösterdiler. Bizi, mantıksız bir biçimde, kendi kendimizle çelişkiye düşürmeye çalıştılar. Biz hem, 147-148. sayıda Nazım'a komünist değil demişiz, hem de Nazım'a provokatör, ajan, kalleş diyen belgeleri yayınlıyormuşuz.

Bir kez, biz ne demişiz ona bakalım:

"Dünya ölçüsünde büyük bir ozan ama ne yazık ki komünistliği ozanlığından hayli geride gelen Nazım Hikmet, Stalin'in sağlığında 'Stalin babamız' derken, ölünce 'Lenin yeniden doğdu' demedi mi?" (R. Yürükoğlu, "*İşçinin Sesi* ve Anti-Sovyetizm", *İşçinin Sesi*, sayı 147-148, s.11-12)

Demedi mi? Dedi. Böyle bir tutum, onun komünistliğinin dünya ölçüsündeki ozanlığından hayli geride olduğunu kanıtlamaya yeterlidir. Nazım'ın komünistliği, ozanlığından geridir. Ancak bunu demek, komünist olmadığını söylemek anlamına gelmeyeceği gibi *Orak Çekiç*'te yöneltilen çirkin karalamalarla karşılaştırma bile götürmez.

Açıktır ki, bizim açımızdan *en küçük* bir tutarsızlık söz konusu değildir. Nazım'ın komünistliği ozanlığından geridir ama böyle olduğu için ona "ajan" "provokatör" diyen, haksızlık eden çirkin belgeleri saklayacak değiliz.

Karalamacıların mantığı bu "yanıt"larında da ilginçtir. Komünistliği ozanlığından geride dedin mi, sanki, ajan, provokatör diye saldırmak da bunun doğal bir sonucu oluyor. Kendilerinin bu çarpık mantığı nedeniyle, bizim çelişkiye düştüğümüzü sanıyorlar. Bu nedenle, *İşçinin Sesi* hem ... dedi, hem de şimdi belge yayınlıyor diyorlar.

Bu çarpık mantık, sınıf savaşının özünün ideolojik olduğunu anlamayan, onu yalnızca vur-kır-karalama yap düzeyinde algılayan anlayışın yansımasıdır. Böyle olduğu için "vurmamak" gerektiğini düşündükleri burjuva kanatlarla ideolojik olarak uzlaşıp, "vurmak" gerektiğini düşündükleri komünistlere ise sürekli çirkin karalamalar yapıyorlar. Doğaldır.

PARTİ TARİHİNDEN SAYFALAR

Geçmişte Nazım Hikmet'e bile ajan polis diye çok çirkin bir düzeyde saldırıldığını yazdığımızda, çeşitli bölgelerde menşevikler, bunun yalan olduğunu söylemişlerdi. Geçen sayılarımızda Nazım Hikmet'e yönelen çirkin saldırının belgelerini yayınladık. Ancak, *Orak Çekiç* gazetesinden aldığımız belgeleri, okunaklı olsun

Sayısı 100 para

ORAK ÇEKİÇ

Sayı 2 (9)
7 - 1 - 936

[Komünist Enternasyonalinin seksiyonu] Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesinin gazetesi

Devlete, Evkafa, eski tekkelere ait çiftlikler, eski rum ve ermenilerden kalma araziler, derebeylere ait topraklar b e d a v a olarak t o p r a k s ı z k ö y l ü l e r e dağıtılmalıdır!

Topraksız köylüye çorak ve bataklık parçalar değil, işlenmiş, eyi topraklardan ve büyük çiftlik sahiplerinin arazilerinden toprak dağıtılmalı. Dağıtılacak bu topraklardan köylünün faydalanması için, onlara b e d a v a ziraat aletleri ve araçları verilmelidir!

KÖYLÜYE TOPRAK

Son zamanlarda, burjuva gazetelerinde Köylülere toprak dağıtıldığı veya dağıtılacağı hakkında yazılara yine rastlanmaya başlandı. Köylünün vaziyeti ve yaşama şartları kötüleştikçe bu y e m b o r u l a r ı Ankaradan öttürmeye başlar. Türkiye köylülüğünün büyük bir kısmı bu yıl da kuraklık yüzünden adamakıllı sarsıldı. Halk fırkası hükümetinin köyde güttüğü siyaseti ve vergilerin ağırlığı, köylülük içinde arası kesilmeden ilerleyen sosyal farklılaşmayı alabildiğine hızlandırıp duruyor, derinleştiriyor. Köyde yoksulluk habire çoğalıyor, artıyor. Bütün bunlar geniş Köylü kütlelerinin [illegible] mütemadiyen bir az daha büküyor. Artık bu büküş o kerteye varmıştır ki bu bükülen bellerin, bu günkü şartlar altında, doğrulabilmesine imkân kalmamıştır. İşte bundan dolayıdır ki Ankarada öttürülen y e m b o r u l a r ı n ı n arası bu son zamanlarda epice sıklaştı.

Bu y e m b o r u l a r ı n ı n iç okşayıcılığını bir kat daha artırmak için eskiden beri gizlenen bir acı hakikatler artık meydana vuruluyor. Kemalistler ve bütün yardakçıları şimdiye kadar Türkiyede topraksız köylü bulunduğunu kat'iyen söylemek istemezlerdi, daima aksini iddia ederlerdi. Şimdi bu toprak ihsanının kurtarıcılığını büsbütün büyük göstermek için toprak dağıtılacak yerlerde köylülerin topraksız olduğu itiraf ediliyor. Mesela Aydın ili içinde Sotiyadis denilen bir çiftlik varmış ki [illegible] tane köyü kendi sınırları içinde bulunduruyormuş ve bu köylerde oturanların hepsi topraksızmış. Topraksızlığı göstermek için daha bu bir şey değil, bunun daha ne çeşitleri, hele şark vilayetlerinde bunun ne katmerlileri var. Bu gün yüz binlerle köylü ailesi topraksızdır ve bu yüzden sefalet içindedir. İşte ziraat bankası bu Sotiyadis çiftliğini, devlet adına, oradaki köylülere dağıtacakmış. Bundan başka Niksar'da da göçmenlerle beraber topraksız köylülere toprak dağıtılıyormuş. Haberler insanın içini okşuyor değil mi? Bir de işin iç yüzünü düşünelim.

Niksar'da verilen bu topraklar metrûk ve şimdiye kadar hiç işlenmemiş topraklarmış. Sotiyadis çiftliğinden topraksız köylüye verilecek olanlar da herhalde çiftliğin en çorak ve ham topraklarından. Çünkü para ile olduğu için fakir köylü elbette en ucuzunu yani en fenasını almak mecburiyetinde [illegible], iyi ve verimli parçalarda zengin köylüler elinde toplanacak. Şimdi [illegible] hiç [illegible], hiç ekilmemiş bir [illegible] sahası [illegible] için adam [illegible] var. Bu [illegible] toprağı karasabana açtıramaz. Ona traktör ve makine lazım. Bu da türk köylüsünde yok. Ondan vazgeçtik, bu günkü fakir türk köylüsünün bir çoğunda kara saban bile yok, olsa bile ona koşacak öküzü yok.

Bundan bir iki yıl evveldi, burjuva gazeteleri sabanını sürmek için mevcut tek öküzünün yanında bizzat kendisini boyunduruğa k[illegible] saban çeken zavallı, fakir Haymanalı [illegible]nün resmini, meşakkatlardan yılmayan kahraman Türk köylüsü diye basmışlardı. Fakat, ne bu kahramanlığın kuvveti nede açlıktan ve bakımsızlıktan bir deri bir kemik kalan öküzlerin gücü devletin dağıtacağı bu ham toprakları işlemeye yetişmez. Onun için fakir ve topraksız köylüye işlenmiş ve verimli topraklar verilmelidir. Hem de bu topraklardan gerçekten fayda görülmesi için, lazım olduğu kadar alet ve vasıtalar da verilmelidir. Yoksa o verilen topraklarda [illegible] de bilmez!

Ondan başka bu topraklar [illegible] hiç sermaye yatırılmamış olmasına rağmen köylüye parayla satılıyor. Devlet kendi çiftliklerini, eski Rum ve Ermenilerden kalma [illegible], Evkafa ve eski tekkelere ait çiftlikleri, derebeylerin topraklarını topraksız köylüye bedava dağıtsa sermayesi mi ziyan edecek? Amma köylü bu borcu 15 taksitte ödeyecekmiş, isterlerse 25 taksite çıkarsınlar, köylü bu borcu ödeyemez. Borç köylünün boğazından aşkın. O, çok vakit tohum borcunu bile ödeyemiyor da, alacağına pek şahin olan Ziraat bankası bu borçları tecil etmek zorunda kalıyor. Köylü çok ağır olan vergi borçlarını, tefeciye, ağaya ve tüccara olan takıntılarını, ki bu takıntıların her biri köylünün sırtında taşınılmaz birer yük halindedir, temizledikten sonra toprak borçlarını da ödeyecek. İşte bu olmaz. Ziraat bankası da bu işi iyi bildiği için dağıtılacak toprakları daha dağıtırken hipotekleyecekmiş, yani bu satılan toprakların büyük bir kısmı aynen eski sahibine dönecek demektir. Hiç kuşkulanılmasın ki, fakir köylülerin çoğu, aldıkları bu toprakları vasıtasızlık yüzünden işletemeyecekleri için daha ilk yıldan itibaren kendileri geri verecek.

Büyük arazi sahiplerine ait topraklar ve ziraat aletleri bedelsiz olarak ellerinden alınmalı, topraksız ve fakir köylülere verilmeli, dağıtılacak topraklar işlenmiş topraklar olmalı. Onlara bu topraklardan faydalanabilmeleri için lâzım olan vasıta ve aletler de bedava verilmeli. Yoksa bütün bunlar birer y e m b o r u s u olmaktan ileri gidemezler. Türkiye halkının artık yem borularına tahammülü yoktur.

AMELELER, EMEKÇİ KÖYLÜLER! O R A K Ç E K İ Ç SİZİN GAZETENİZDİR. ONU OKUYUN, ONA PARA VE HABER YARDIMINDA BULUNUN!

KADIN VE GENÇ YAŞTA İŞÇİLERİN EMEĞİNİ KORUMAK

Milli burjuvazi Türkiye amelesini insafsızca soyuyor. Hele kadın ve çocuk emeğini kudurmuşça emiyor. Patronlar, fabrikatorlar bu ucuz ve taze iş kuvvetine sülükler gibi yapışmışlar. Türkiyede işçiyi ve iş kuvvetini koruyan ne bir kanun nede gerçek meslek birlikleri olmadığı için, patronların bu körpe ve ucuz iş kuvvetini istismar etmelerine de hiç bir had konmamıştır.

Fabrikatorların, tasarlanan iş kanunu projesine karşı kopardıkları başlıca itirazlardan biri, 9 saat iş günü, ötekisi kadın ve çocuk emeğinin korunmasıdır. Patronlar iş gününün 10 saatten aşağı olmamasını, kadın ve çocuk emeğinin yaşlı işçiler gibi kullanılmasını istediler. SoyguncuIuk amaçlarını da şöyle bir ahlak kaidesile maskelemek istediler: „Eğer kadınlar ve çocuklar gece işlerinde, ağır, sağlığa zararlı her türlü işlerde çalıştırılmazsa işsiz kalacaklar, orospu haylaz olacaklar.Genç yaşta olanlar daha az saat çalıştırılırsa aylak serseri olurlar....„ Doğrusu buna akar su durur!? Bay patronlar sizin çürümüş ve ameleyi merhametsizce soymağı hedef tutan burjuva ahlâkınızı amele kadınlar ve genç yaşta işçiler istemiyor. Onlar, iş kanununda şunları istiyor:

1 — Ağır ve sağlığa zararlı işlerde, toprak altı işletmelerinde kadın ve 18 yaşından küçük gençlerin çalıştırılması yasaktır.

2 — 14 yaşına girmemiş olanların işe alınması memnudur.

3 — Gebe ve süt veren kadınları, 17 yaşını doldurmamış gençleri gece çalıştırmak olamaz, yasaktır.

4 Kadın ve genç yaştakilere, büyüklerin yaptıkları işi görüyorlarsa, ayni işe ayni ücreti vermek mecburidir.

5 — Kol kuvvetile çalışan gebe kadınlara doğurmadan evvel 6 doğurduktan sonra da 6 hafta hiç çalışmamak üzre izin verilir. Kafa ile çalışanlar için aynı şey 5 şer haftadır. İzin zamanlarının ücretlerini patron tam yevmiye olarak verir.

6 — Paydos zamanlarından başka, çocuğuna süt vermek için, her 3 saatte bir meme veren kadına yarım saat izin verilir. Bu emzirme saatları iş gününe sayılır.

Kadın amele arkadaşlar ve genç işçiler! Türkiye Komunist Partisinin ileri sürdüğü iş kanununda sizi ve emeğinizi koruyan maddelerin hepsi bu kadar değildir. Atelyelerde, fabrikalarda bu iş kanunu için diğer amelelerle el ele verin, bu savaşta onlardan ayrılmayın!

Bu savaş birlikle başarılır!

diye yeniden dizerek bastık. Bu kez de, belgelerin sahteliği (!) iddia edildi. Yoldaşlarımızın isteği üzerine, tartışma konusu belgeleri, orijinal olarak da yayınlamaya başladık. Aşağıdaki belgeler, Kalleş ve Dönek Nazım Hikmet başlıklı yazının yayınlandığı 7.1.1936 tarihli *Orak Çekiç*'in baş sayfası ve ilgili sayfasıdır.

4

KALLEŞ VE DÖNEK

Nazım Hikmet

„ORAK ÇEKİÇ„ de [illegible] „Kara liste„ de Nazım Hikmet adını partiden kovulanlar arasında gördüm. „Kara liste„ deki soysuzlardan biri de bu heriftir.

„Orak Çekiç„ i elime aldığım zaman içimi bir sevinç dalgası bastı. Nasıl sevinmem!

Kara listede adları geçen Nazım Hikmet ve kumpanyası, Türkiye Komunist Partisini işçi sınıfı, emekçi halk kitlelerinin gözünden düşürmek kastile şöyle yaldızlı bir palavra dillerine dolamışlardı: „10000 le basan parti gazetesi isteriz...„ Kompartinin içinde ikilik çıkarıp bozgunculuk yaratanların en çok geveledikleri bir sözdü bu. Nazım ve kumpanyası bir yandan bu gevezeliği yaparken öte yandan partinin gizli matbaasını dağıttılar. Parti matbaasının makine, harf ve sairesini çalarak polise yaranan Nazım ve kumpanyası partinin en keskin silâhını elinden aldık sandılar. Türkiye amele sınıfının inkılâpçı kuvvetine, yaratıcılık kudretine inanmayan „Troçkist polis opozisyonu„ artık partiyi küle oturttuk dediler. Fakat, hayat [illegible] savaş ne gösterdi [illegible]

Nazım Bursa mahkemesinde [illegible] komunistlikle ne ilişim var, parti beni kovmuş... [illegible] yok.... dedi. Evet, o komunist değildir. Bursa hapisanesinde bir kom[illegible] gardiyana [illegible] dayak atıyor. Komunist adile [illegible] yatanlardan bazıları, bu alçakca hak[illegible] protesto [illegible] açlık grevini ileri sürüyorlar. Nazım Hikmet „ben amele için ölemem„ diyor ve grev teşebbüsünü bozuyor. Komunist olmadığını [illegible] amele için ölemeyeceğini [illegible] bu adam. [illegible] tek komunist neşriyatı [illegible] ama, en [illegible] burjuva gazete[illegible] kendini „İpek kardeşler„ in uşağı olan [illegible] artık hiç [illegible] burjuva [illegible] yazıyorum, geçineceğim diyor [illegible] yazıyorum. [illegible] bu kadar yazılar [illegible] Yani [illegible] patronları ona daha fazla [illegible] Türkiye [illegible] amelesinin kötülüğüne daha [illegible] çakmış. Yazar kalleş dönektir.

Nazım Hikmet ve kumpanyasının partide koparttıkları ayrılığa „Troçkist polis opozisyonu„ deniyor. Neden? Çünkü onlar Leninizmi karikatorize ettiler, Marksizm ve Leninizm namı altında Troçkist kaçakçılığı yaptılar, Troçkistlerle bağ kurdular, partinin [illegible] polise ajanlık yaptılar. Şimdi ne yapıyorlar? Komparti[illegible] savaşı karşısında dökülüp [illegible] bu [illegible] opozisyon„ un artıkları pis [illegible] kudular yapıp partiye ve partililere [illegible] atıyorlar.

Opozisyon döküntülerinin partiye karşı yaptıkları kötü propagandalardan biri şudur: partiye girmek kodese girmektir... Bu doğrudan doğruya polisin [illegible] sesidir, ameleyi ve inkılâpçı kitleleri Komunist partisinden ürkütmek içindir. Polis asıl kendi ajanlarını maskelemek maksadile bazı komunistlere provokator [illegible] attırıyor. Ötedenberi hep polisin ağzına [illegible] opozisyon [illegible] kendi provokatör[illegible] gizlemek [illegible] polisin bu manevrasına [illegible] Nazım Hikmet o[illegible] [illegible] Nazım Hikmet [illegible] Polis [illegible] provok[illegible] polisin ajanları [illegible] Kompart[illegible] opozisyonu„ nu [illegible] Komunternin Sta-

[illegible] ve [illegible] yürüyor. P[illegible] hakikati itiraf etmek. Nazım'ın işine gelince. Nazım Hikmet [illegible] yalanlar uydurmakla kalmıyor, işi azıttı, tam polis hafiyeleri gibi komunist arıyor ve aratıyor. Adamlarına şöyle bir iş veriyor: „Sorun, araştırın... falan....neredediri„. Maksat şu: gizli çalışanları açıklamak. Bakın bu soysuz [illegible] kadar düştü.

Nazım Hikmet ve kumpanyası hâlâ daha kendilerine komunist süsünü veriyorlar, komunizm uğrunda hapis yattıklarını söylüyorlar. Bu yaltaklıkçı suratlı heriflere inanmayın. Artık polisin işine yaramadığı için burjuvazi onları içeri tıkadı. Bu korkaklar [illegible] yüzsüzlükten çekinmiyorlar, hâlâ bahsi [illegible] kuyruğunda dolaşıyorlar. Nazım Hikmet Kompartiye düşman Markizme ve Leninizme [illegible]mdır. Ona inanmayın. O, komunist reçetini para kazanmak için taşıyor, lahana [illegible] dönen kitaplarını pahalı pahalı satmak ve kendisini reklam etmek için kullanıyor. O, bu uğurda hiç bir şeyden çekinmiyor. [illegible] Peyami Sefa gibi reaksiyoner [illegible] sırf parsa toplamak [illegible] çıktı, komunizme, markizm[illegible] kahramanlara küfrettirerek burjuva [illegible] reklam ettirdi.

Ameleler [illegible] inkılâpçı münevverler, amele ve köylü inkılâbını düşünen mektepliler [illegible] Nazım Hikmet [illegible]. Parola şu olsun. Nazım Hikmet geliyor sataklayın kovun, içinize sokmayın, onu herşeyi protesto edin! O, kalleş ve dönektir.

Z.V.

([illegible] 5 ci sahifede)

[illegible] daimi kadro işçilerinin otru şartlarının nasıl değiştiğini gösteren rakkâmlar

Eskiden „Aleşoi„köyünde 250 aile kulubelerde, 65 aile kışlalarda, 71 aile ev köşelerinde, 43 aile yatakanelerde, 130 aile 1 oda ve 1 mutfaklı otrularda, 2 oda 1 mutfaklı oturularda 15 aile, 3 oda 1 mutfaklı otrularda 11 aile yaşardı. Şimdi: kulubelerde ve köşelerde oturan hiç yoktur. Kışla evlerde 11 aile kalmış. 1 er oda 1 er mutfağı olanlar 170 e çıkmış. 1 er mutfak 2 şer odaya yerleşler 341 aileyi bulduğu 3 er oda 1 er mutfağı olanlar 11 den 87 ye çıkmıştır. „Derjin[illegible]„ adındaki kömür ocağı işçilerinin otru şartlarındaki değişiklik da [illegible] az değildir. Burada: kulube, köşe, kışla ve yatakanelerde yaşayanlar bir kalmamıştır. 2 oda 1 er mutfağı olanlar 28 len 243 e çıkmış. 3 odası ve mutfağı olanlar da 10 dan 82 ye yükselmiştir. Artık 1 odada 3 aile değil 3 odada 1 aile oturur. Sonra, bu odalar çok konforludur. Yapılan son genel sağlık yoklamasında bu evlerin % 79 u çok temiz çıkmıştır.

İnkılâbtan evvel bu köyde okur yazarların sayısı % 13 tü, şimdi % 94 tür. Bunların % 17 sinin orta tahsili vardır. % 75 i muntazam gazete okur. % 57 si sinamayı kaçırmaz.

1911 yılına nispet doğum 934 te iki katlı artmıştır. 1913 yılında çocuk ölümü % 23 tü. 934 te bu sayı % 12 ye düştü. Ölüm nispetinin düşmesi ve doğumun artması yalnız ev konforunun, yiyecyin, [illegible] bol bol artmasından değildir, analığın ve çocuk sağlığı[illegible] [illegible] gelmesindendir. [illegible] bu köyde 5 [illegible] konsultasyon evi, [illegible] ruya [illegible] reşer, bu kreşlere ve süt[illegible] çocuklar pastorize, stirelize edilmiş [illegible] veren 2 mutfak var. Analar % 83 dortorla, ebe ile çocuk getirir...

PARA CEZALARI

FABRİKALARDA AMELEDEN KES[illegible] PARA CEZALARI TAMAMEN KAL[illegible] MALIDIR. YENİ ÇIKACAK İŞ KANU[illegible] BUNU MEN ETMELİDİR.

Zabıtai belediye memurlarının [illegible] çamura battın deyerek esnaf ve gezginci [illegible] lardan aldıkları hadsiz hesabsız para [illegible] rından bahsedecek değiliz. O, ayrı bir [illegible] bir beladır. Bizim sözümüz edeceğimiz [illegible] fabrikalarda işçilerden kesilen para ceza[illegible] Fabrikalarda işçilere olur olmaz şeyler [illegible] bre ceza vuruluyor. Patronlar [illegible] yolları, yeni yeni ceza vasıtaları [illegible] ruyor. Bu işte o kadar ileri gidenler var ki, bu gün işçiye verdiği gündeliğin [illegible] birini ceza deye geri alıyorlar. Bu ceza[illegible] lerinin hangi birini sayalım, bitmez [illegible] abdesthaneye gitmek, insan ana[illegible] önüne geçmeyecekleri tabii bir ihtiyac [illegible] değil mi? Hayır, işçiler 12 saatte bir [illegible] beate gitmeye kendilerini alıştırmaya [illegible] durlar. Her abdeste gidenden [illegible] lira [illegible] nan fabrika var. 1 tek sigara [illegible] kesen yer var. Süreyya paşa fabrikası[illegible] gün 20 lira sigara cezası borcuna [illegible] çalışan işçiler var. Mensucat fabrikalar[illegible] atkı kaçtığı için, 1 iplik [illegible] kumaşların, kaç santrevae [illegible] detmek bir adet [illegible] Bozulan kumaş [illegible] mıyor, o yine patron tarafından [illegible] yor. Onlarca seneden beri [illegible] aşınma ve makine masrafı [illegible] ki bir tezgâhı kırdı deye, [illegible] kaç para alıyor [illegible] ndeten fabrikaların % 90 dır. [illegible] parçasının tamir masrafı da [illegible] tiriliyor. Ustaları, usta başları [illegible] mazsanız ben size ceza [illegible] den patronlar vardır. Patronlar, ustalar[illegible] landa gayret iştihalarını artıracak [illegible] senlere kestikleri cezadan pay [illegible] tabii bu iş yürür, çünkü kesen de [illegible] yen de. Arada yanan işçidir.

Bütün bu cezalar yalnız, fabrikada [illegible] iş disiplinini temin için yapılmıyor. Sermaye biriktirmek ve fazla kâr etmek [illegible] kararmış patronlar, bu cezaları [illegible] gelir kaynağı edinmişler. Böylelikle yevmiyeleri [illegible] üste % 5 azaltıyorlar. O gündelikleri [illegible] lerin kuru ekmekle karın doyurmalarına [illegible] yor. Ceza diye bütün bir yevmiyeyi kesen[illegible] ve işçiyi o gün meteliksiz çalıştıranlar da var. Bunun için Zonguldak kömür ocaklarında „sıfır yevmiye„ yi misal gösterebiliriz. Nafile zihninizi yormayın, „sıfır yevmiye„ nın ne olduğunu çıkaramazsınız. Biz anlatalım: [illegible] cak mühendisleri hesab etmişler, 1 işçi [illegible] la günde kaç ton kömür çıkarmalıdır deye. [illegible] işte herhangi bir işçi bütün gün çalıştığı halde o miktarı tutamadımı, o gün „SIFIR YEVMİYE„ alır, açıkçası hava alır.

Türkiye amelesi artık bu rezaletlere dayanamaz. Bu ne kepazece soygunculuktur. [illegible] bir son verilmelidir. Zaten geçinilmeyecek kadar kıt olan işçi yevmiyeleri böyle dalaverelarla daha fazla kırpılamaz! Bir koyundan [illegible] post çıkmaz!

Bütün fabrika işçileri, ameleleri [illegible] birleşerek, grevler yaparak bu para cezalarına bir son verin! Zaten sırtınızdan geçinen patronların istedikleri gibi gündeliklerinize makas vurmalarına yol vermeyin!

Dış yardımlar partizan kliğinin ömrünü uzatamayacaktır

FİDEF kongresinde oportünistlerin neden oldukları kavganın yankıları sürüyor. Geneldeki olumsuzluğu bir yana, sınıf savaşımı içinde böyle önemsiz gibi görünen gelişmeler bile dostu düşmanı tanımamıza yardımcı oluyor.

Burjuva yayın organları olayı anti-komünist propagandalarına malzeme olarak kullanarak görevlerini yerine getirdiler. Çeşitli toplumsal kesimlerin sözcüleri olay karşısında aldıkları tavırlarıyla ya da tavırsızlıklarıyla kimliklerini, renklerini açıkça ortaya koydular. Bir de "eleştirenler" arasında niyetini açıkça ortaya koymayanlar var ki bunların içine girdikleri telaşlı çabanın ne anlama geldiğini kavramak pek kolay olmuyor, kabul etmek ise olanaksızdır.

Sözümüz Alman Komünist Partisi DKP'yedir. Bu kardeş partinin yayın organı *UZ*'de FİDEF olayları üzerine bir yazı yayınlandı. Yazıda FİDEF oportünistlerine arka çıkıyorlar. *İşçinin Sesi*'ni saldırgan(!) gösterip, "ayıp ediyorsunuz" demeye getiriyorlar.

TKP menşeviklerinin ve onların FİDEF içindeki uzantılarının, proleter demokrasisini akıl almaz bir sahtekarlıkla ayaklar altına almalarına ses çıkarmayan Alman yoldaşların, bu olay karşısında hakemliğe soyunmasının ibret verici bir anlamı vardır.

TKP ve FİDEF içindeki kavga yeni değildir. 1979'dan beri *İşçinin Sesi*, menşeviklerin tüzük dışı (çoğu zaman ahlak dışı) uygulamalarını dünya proletaryasının hakemliğine sundu. Kongre kaçkını oportünistlerin, TKP içinde çevirdikleri saray entrikalarını, kapı kapı dolaşıp Alman yoldaşlara açıkladığımızda aldığımız yanıt, "bu TKP'nin sorunudur, biz karışmayız" oluyordu.

İçişlerine karışmazcılık maskesi altında, oportünist ihanete verilen bu örtülü destek, günümüze kadar yinelenerek sürdü. Yoldaşlarımızın yönetime seçildiği dernekler birbiri ardısıra bir kalemde FİDEF'ten "atılırken", seçilmiş delegeler FİDEF kongrelerinden zor yoluyla çıkartılırken, DKP o anlamlı sessizliğini inatla sürdürüyordu. Mannheim'da menşevikler "bozkurtlar geliyor" diyerek Alman demokratlarını üzerimize kışkırttığında, DKP, bu iğrençliği yine peygamberlere taş çıkaran bir hoşgörü ile karşılıyordu.

Şimdi değişen nedir ki? Aynı DKP, işçi sınıfına yabancı adalet anlayışının o kutsal "tarafsızlığını" bir kenara bırakıp, açıkça menşeviklerin tarafını tutuyor. Aslında değişenin ne olduğunu, en iyi, DKP'li yoldaşlar ile TKP'nin oportünist partizan çetesi biliyor.

Geçen 4 yıl içinde Leninci doğrular, sanıldığı ve umulduğu gibi toz olup dağılmadı, oportünizme vura vura parti tabanında çoğunluğa hakim oldu. Kısacası menşeviklerin korktukları başlarına geldi. DKP'nin "tarafsızlığı", iç hesaplaşmada menşeviklerin sonunu geciktiremedi. *UZ*'de yeralan, *İşçinin Sesi*'ne yönelik suçlamalar, gerçeği değil, Lenincilerin posasını çıkardığı partizan kliğini teneşirden kurtarmaya yönelik "kan verme" çabalarını anlatıyor.

DKP'nin bu tavrı, dünya komünist hareketinin içine sürüklendiği sağ konumu yansıtan, partimizin saptamasını doğrulayan ilginç bir örnektir. "Komünist hareketin ideolojik birliği dağılmıştır, varolan 'birlik' barışın savunulması düzeyine indirgenmiştir". Terkedilen ideolojik temeldeki yoldaşça ilişkilerin yerini politik sinyallerin, "beni seven arkamdan gelsin" anlayışının alması kaçınılmaz olmuştur. İdeolojiye bağımlılığın aranmadığı böyle bir "birlik platformunda", değil burjuvazinin beşinci kolu, neredeyse kendisi bile at oynatacaktır. Böyle olmasaydı, kendi tabanından bile kaçan TKP menşevikleri, ihanetten başka hiçbir şeyi temsil etmedikleri şu günlerde, DKP'den destek alamazdı.

Korkumuz yok yoldaşlar! Ülke proletaryasının saf dışı ettiği oportünizm, bu tür uluslararası operasyonlarla ölüm döşeğinden kalkamaz! Kelin ilacı olsa kendi başına sürerdi.

Yaşasın dünya devrimi!

S. Ali Alaçam, Hessen

Selam Yoldaşlar!

Alman Sendikalar Birliği (DGB) Köln Örgütü ve Bilim ve Eğitim Sendikası (GEW) Köln Örgütü 19 Mayıs'ta Köln'de "1933 Almanyasında sendikaların yasaklanışı, 1983 Türkiyesinde yasaklanmış ve baskı altında sendikalar" bel gisi altında DİSK ile bir dayanışma gecesi düzenledi. Gecenin hazırlanmasında, DİSK'li temsilcilerle Alman sendikacıların biraraya gelmesinde ve ön çalışmalarda, çeviri işlerinde yoldaşlarımız aktif çaba harcadılar.

Geceye konuşmacı olarak, Hitler faşizmi sırasında sendikacı olan Profesör Walter Fabian, DGB Köln Örgütü başkanı Dieter Blumenberg, GEW Köln örgütü başkanı Reinhard Hocker, DİSK Avrupa resmi temsilcisi Yücel Top, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, Federal Almanya Yunan İşçi Dernekleri temsilcisi Kosta Pappas ve Amnesty International Köln Örgütü'nden bir bayan katıldı.

Program başlamadan önce

Alman Komünist Partisi DKP'nin gençlik örgütü SDAJ'ın (Sosyalist Alman İşçi Gençliği) 22-23 Mayıs'ta Federal Almanya'nın Dortmund kentinde yapılan gençlik festivaline gittik.

Festival öncesinde DKP, yayın sergisi açmamıza izin vermişti. Oraya gittiğimizde, FİDEF'in bulunduğu bir yerde bizim de bulunmamız menşevikleri rahatsız edeceği için, bizim menşevikler DKP'ye "yalvarmış" olacaklar ki, görevliler "FİDEF kongresinde olay oldu burada yine olabilir" gerekçesiyle bize izin vermediler. Ve böyle olunca bizim çekip gideceğimizi zannettiler. Fakat biz de yayın sergimizi açık havada açtık.

Alman, Türkiyeli, diğer uluslardan insanların yayınlarımızı ilgiyle izlemesi menşevikleri yeniden rahatsız etti. Üç güvenlikçi gelerek yayınlarımızı kaldırmamızı söyledi-

Alman sendikalarının DİSK'l dayanışma gec si

bir basın konferansı yapıldı. Gecenin bazı bölümleri televizyonda gösterilmek üzere filme alındı. Gecenin açılışında, 15/16 Mayıs 1983'te Ankara'da cezaevinde öldürülen TÖB-DER'li Abdullah Gülbudak için saygı duruşunda bulunuldu.

Daha sonra DİSK'li konuşmacılar, 12 Eylül öncesi Türkiye'nin ekonomik ve siyasal durumuna değindiler. Cuntanın gelişinden bu yana 3 yıla yakın bir zaman geçmesine rağmen, ekonominin düzelmediğine, cuntanın, terörizmi bastırmak için değil, burjuvaziyi kurtarmak için geldiğine ve bu görevini yerine getirmek için de "terörizm"i devlet terörüne dönüştürdüğüne işaret ettiler.

TÖB-DER başkanı Gültekin Gazioğlu konuşmasında ekonomik bunalımdan, hayat pahalılığından örnekler verdi. Yükselen baskı ve sömürüye karşı işçi sınıfının 12 Eylül öncesi açık savaşıma girdiğini açıkladı ve sözlerine şunları ekledi: "Birçok hareket cuntaya ayrı ayrı isim taktı (...) Türkiye'deki rejim faşisttir! Mussolini ve Hitler faşizminden hiçbir farkı yoktur".

Konuşmalar arasında Fuat Saka, bir Alman sanatçı ve bir folklor gurubu çıktı. Konuşmalar sırasında Türkiye'de sınıf savaşımından slaytlar gösterildi.

GEW Başkanı Reinhard Hocker cuntanın sendikalara ve halka uyguladığı baskıları sert bir dille eleştirdi ve bugün Türkiye'de hapiste bulunan sendikacılarla dayanışmanın yükseltilmesi gerektiğini vurguladı. Türkiyeli meslektaşlarla ilk defa böyle bir eylemin hazırlandığını, DGB'nin DİSK'ten yana olan tavrını, onunla dayanışmasını ilk kez açıktan gösterdiğini belirten Hocker, Köln'de bir okulda öğretmenlik yapmaktayken Ocak ayında Türkiye'ye izine giden ve orada 12.1.1983'te tutuklanan TÖB-DER üyesi Şakir Bilgin'in derhal serbest bırakılması için cuntaya ve Alman hükümetine gönderilmek üzere 5000'in üzerinde imza toplandığını açıkladı.

Son olarak okunan ortak açıklamada, DGB ve GEW, Alman hükümetinden Türkiye'deki rejime yapılacak askeri-ekonomik her türlü yardımın durdurulmasını istediler.

Belki bu istemler yerine getirilmeyecek ama enternasyonal dayanışma havası içinde geçen böyle eylemler cuntayı biraz daha köşeye sıkıştırmaya etki yapacaktır — Menşevikleri de! Öyle ki, biz eyleme TİDB-Köln olarak aktif katıldık ve yayın masamızı *İşçinin Sesi* flaması altında menşeviklerin yanıbaşında açtık. Yoldaşlar özenle dikkat ettiler. Onların yayınları arasında, bırakalım *"Atılım"*ı, onların TKP'den yana bir örgüt olduğunu gösterebilecek her hangi birşey yoktu. Aradık, belki Kerim Seyran'ın *"Neden Faşist Demiyoruz"* adlı broşürünü buluruz diye. Nafile. O kadar masalarına bakmaktan hem biz usandık, hem onlar telaşlandı. Öte yanda bizim standımız, flamasıyla, yayınlarıyla gecedekilerin dikkatini üzerinde topladı. Bu durumu izleyen ve TKP içindeki olayları duymuş bir Alman demokrat bile, menşevikleri göstererek, şaşkın şaşkın, "nasıl bunları hâlâ TKP diye tanıyorlar, anlayamıyorum" diye söylendi durdu.

Evet yoldaşlar, karşımızdaki iki düşman da — burjuvazi de, oportünizm de — her geçen gün biraz daha köşeye sıkışıyor. Yükselen sınıf savaşı ve partimizin Marksist-Leninist ideolojisi karşısında her ikisi de, kaçacak delik bulamadan inlerinde geberecektir!

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

Oportünizm partimizden kazınacaktır!

K. Yaratan, Köln

Gençlik festivali ve koruyucu kanatlar altında FİDEF

ler. Biz tavırlarının doğru olmadığını, FİDEF'li menşeviklerin müşavirliğini yapmamalarını söyledik. Almanca yayınlarımızı vererek okumalarını, bizi menşeviklerden değil, yayınlarımızdan öğrenmelerini söyledik.

Herhangi bir olaya meydan vermemek için yayın sergimizi topladık. Fakat yine dönüp gitmedik. Bu sefer de yayınlarımızı elimize alarak içeri girdik. FİDEF'li menşevikler aracı göndererek ne kadar uzaklaştırmaya çalıştılarsa da başaramadılar. Onlar bizden kurtulmak için her yolu denediler, bizse peşlerini bırakmadık, bırakmayacağız.

FİDEF sergisinin bulunduğu yerde gazetemizi, broşürlerimizi satmaya başladık. FİDEF tabanından insanların yayınlarımızı ilgiyle izlemeleri menşevik yöneticilerin gözü önünde *İşçinin Sesi*'ni alıp okumaları bizim menşevikleri çileden çıkardı. Yeniden "abilerine" şikayet ettiler. Güvenlikçiler yeniden gelerek gazete, bildiri dağıtmamamızı söylediler.

Menşevikler, daha *İşçinin Sesi*'ni tanımayan insanları çeşitli karalamalarla, gerçek dışı sözlerle bugün için bize karşı durdurabilirler. Ama yarın o insanların gerçekleri öğrenmelerini engelleyebilecekler mi? Orada FİDEF köftecilik yapıyordu. Bizse komünist görüşleri savunuyorduk. Onlar çeşitli yalanlarla güvenlikçileri öne sürüp bizi engelleyeceklerini zannettiler. Bizim komünist tutumumuz ise güvenlikçilerle dostluğu geliştirdi. Almanca yayınlarımızı verdik, okumalarını söyledik. Dostça karşıladılar.

— Bütün bu olaylar, dünya komünist hareketinde "iç işlerine karışmama"nın nasıl işletildiğini, TKP'nin likidasyonuna "iç işlerine karışamayız" gerekçesiyle seyirci kalındığını sergiledi.

— Böyle uluslararası festivallerde, şimdiye kadar TKP bayrağı açan menşeviklerin, şimdi FİDEF flaması arkasına gizlenmeleri, TKP'nin *İşçinin Sesi*'nin omuzlarında yükseldiğini orada bulunan herkese gösterdi.

— Bizim menşeviklerin, tavuğun kanatları altındaki civciv gibi nasıl himayeye muhtaç olduklarını, bu kanatlar kalktığında varlıklarının nasıl tehlikeye gireceğini, tabanında *İşçinin Sesi*'ne olan ilgiyi önlemek için nasıl çırpındıklarını, dışarıya karşı kendilerini haklı göstermek için sarıldıkları "saldırılar" yaygarasının artık sökmediğini gösterdi.

Burjuvazi yıllar boyu, kendi varlığını her zaman tehdit eden Marksist-Leninist bilimi karalamak, çarpıtmak için az çırpınmadı. Fakat ne çelik kasalarındaki milyonlar, ne de boyalı basını dünya işçi sınıfının bu bilime sahip çıkmasını, devrimlerini engelleyemedi.

Gerçekler inatçıdır. Türkiye ve dünya işçi sınıfına, komünist ilkelere ihanet eden menşevikleri, ne likidasyon manevraları, ne göstermelik "tiyatro" oyunları, ne de başkaları kurtaramayacaktır.

Gerçekleri tersyüz etmeye kimsenin gücü yetmeyecektir.

Yaşasın komünizm!

İhsan K., Köln

Komünistler ve din

Türkiye'de veya Avrupa'daki Türkiyeliler arasında bir ajitatörün en sık karşılaşacağı sorunlardan biri de dine karşı alınacak tavırdır. Ülkemiz nüfusunun büyük bir kesiminin yüzyıllardır İslam dininin etkisinde kaldığı, hâlâ da böyle olduğu düşünüldüğünde bu hiç de garipsenmez.

Tarihin her döneminde, sömüren sınıfın ajitasyon ve propagandası, içinde yaşanılan toplum sisteminin korunması ve sürekliliği amacını taşımıştır. Karşı güçlerin ajitasyon ve propagandası ise varolan sistemi yıkma doğrultusunda yapılmıştır.

Günümüzün sömüren sınıfı burjuvazinin propaganda-ajitasyon kaynakları artık giderek tükenmektedir. Bunun başlıca nedeni, genelde işçi sınıfının sınıf bilincine varma sürecinin hızlanması, savaşımının yığınları sarmasıdır.

İşçilerin kendiliğinden sınıf olmaktan çıkıp, kendisi için sınıf olduğunda neler yapabileceğini, burjuvazi, dünyanın çeşitli yerlerinde "acı" deneyimleriyle tatmıştır. Bu nedenle elinde kalan son ajitasyon ve propaganda kaynaklarına da vargücüyle sarılmaktadır. Bunlardan biri de dindir.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde din, ilerleyen bilimin önünde kaçınılmaz olarak geriliyor. Avrupa işçi sınıfının bugün kiliseye olan tutumu bilinmektedir. Türkiye gibi orta gelişmiş, özellikle az gelişmiş kapitalist ülkelerde ise din, genelde gerilese de, henüz etkinliğini göreceli olarak korumaktadır.

Bu yörelerde dinin etkinliği, kendini "Marksist" olarak nitelendiren çevrelerde de, kitle kuyrukçuluğu biçiminde yansımaktadır. Din karşısında Marksist-Leninist ideolojiden ödün verilmekte ve geri adım atılmaktadır. Bu doğrultuda yapılan en köklü oportünizm, dinin sömüren sınıf tarafından "kötüye" kullanıldığı gibi görüşlerdir. Bu mantıkla varılacak sonuç, dinin aklanması, gerçekte "iyi" olduğu gibi bir saçmalıktır.

Buna menşeviklerden tek bir örnek vermekle yetinelim:

"Türkiye'de anti-komünizmin temel propaganda aracı, komünistlerin İslama düşman olduğu savıdır. Biz bu yalanı sert bir biçimde geri çevirmeli, yığınlara komünistlerin İslama karşı savaşmadığını, onun *gerici amaçlara araç edilmesine karşı koyduğunu* anlatmalıyız". (TKP MK Plenumunda okunan Politik Büro Raporu, Ağustos 1981) (abç)

Bırakalım bu mahçup "komünistlere" Lenin yanıt versin:

"Marksizm materyalizmdir. Böyle olmakla, 18. yüzyılın Ansiklopedistleri'nin veya Feuerbach'ın materyalizminin olduğu kadar, dine o da acımasız bir biçimde düşmandır... Fakat Marks ve Engels'in materyalizmi, ansiklopedistlerden ve Feuerbach'tan daha ileriye gider. Çünkü materyalist felsefeyi tarihin kapsamına, sosyal bilimlerin kapsamına uygular. Biz dine karşı çıkmalıyız — bu bütün materyalizmin, dolayısıyla da Marksizmin ABC'sidir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar* İngilizce basım cilt 15, s.402-413)

> ***"Marksizm tüm modern dinleri ve kiliseleri, her bir dini örgütü, her zaman, burjuva gericiliğinin, sömürüyü savunmaya ve işçi sınıfını şaşırtmaya hizmet eden araçları saymıştır."***
> ***(Lenin)***

Menşevik baylar, işte size Marksizmin ABC'si! Anlaşılan "büyük" hesaplar peşinde koşmaktan bunu öğrenmeye zamanınız olmamış!

Lenin aynı yazısında, dinin köklerinin modern kapitalist toplumda olduğunu söylüyor. Ezilen işçi sınıfının kapitalizmin kör gücü karşısında çaresizliğinin, dinin en derin kökünü oluşturduğunu ekliyor ve "korku tanrıları yarattı" diyor.

Komünistlerin uğraşında neye öncelik tanınması konusunda ise Lenin şunları söylüyor:

"Hiçbir eğitim kitabı kapitalizmin yıkıcı gücü altında, kapitalizmin ağır iş koşullarında ezilen yığınların aklından dini silemez. Ta ki yığınların kendileri, dinin bu kökenine, sermayenin bütün yönetim biçimlerine karşı, birleşik örgütlü, planlı ve bilinçli savaşmasını öğrenene kadar.

"Dine karşı eğitim kitapları zararlı mıdır ya da yararsız mıdır? Hayır, öyle değil. Bu, Sosyal Demokratlar'ın (komünistlerin — *İ.S.)* ateist propagandalarının, ana görevlerine göre ikinci planda olduğu anlamındadır. Ana görev sömürülen yığınların sömürenlere karşı verdiği sınıf savaşımını geliştirmektir."

Lenin, sınıf savaşımını örgütlemeyi bir kenara bırakıp da yanlızca dinle uğraşır duruma düşmeyelim diyor. Zaten dinin kökeni sömüren sınıfın saldığı korkuda yatar, o halde herşeyden önce bu sınıfı devirmek için savaşmak gerekir, diyor. Yoksa "komünizm" adına, köprüyü geçene kadar ayıya dayı diyelim demiyor.

Pratik yaşamda din konusu karşımıza çıkıyor. Örneğin, Norveç'teki Türkiyeli topluluğun özel bir konumu var. Buradaki Türkiyeli işçi sayısı diğer Avrupa ülkelerine oranla çok az (3000 kişi kadar). Bu işçilerin çok azı Türkiye'de sanayi işçisi olarak çalışmış. Çoğu kırsal kesimden. Bunun yanısıra, siyasal mülteci sayısı, genelde ilerici sayısı diğer Avrupa ülkelerine oranla düşük. Ayrıca burada da Türkiyeli işçiler daha çok küçük birimlerde, hizmet işlerinde çalışıyorlar. Bu koşullar altında, buradaki gericiler sınıf savaşımında saf tutmayı din ile dinsizlik arasında bir seçime indirgemeye çalışıyorlar.

Bize düşen görev, sorulduğunda, dine karşı olduğumuzu ve nedenlerini Marksist bir özle işçilere çekinmeden anlatmaktır. Dinin sınıf savaşımındaki yerini, işçi sınıfı devletinin bu inancı yasaklamayacağını, fakat bu sınıfın öncüleri komünistlerin dine karşı ideolojik savaşım vereceklerini açıkça söylemektir. Bunu herkesin anlayacağı sade bir dille, fakat Marksizmden ödün vermeden anlatma sanatını öğrenmektir.

Doğal olarak şunu asla unutmamamız gerekir ki, ana görevimiz yığınları sınıf savaşımında örgütlemek ve harekete geçirmektir.

Murat Deniz, Norveç

Dost diye diye düşmanlık ediyorlar

Yoldaşlar,
Her yerde olduğu gibi burada da bizim menşevikler, insanların devrime olan inançlarını yıkmak için ellerinden geleni ardlarına koymadılar. Derneklerini Türk bayrağıyla donatmada, Kemalizmi savunmada neredeyse burjuvaziye taş çıkarttılar.

Analarımıza, bacılarımıza, yoldaşlarımıza zulmeden faşist cuntaya barış mektupları gönderen, işkence tezgahlarındaki onbinlerce devrimciyi, düşmanla bir olup teröristlikle suçlayan menşevikler yığınların devrime olan inancını yıkmak için uğraşıyorlar.

Devrim düşmanı oportünistler, yığın düşmanı yüzlerini gizleyebilmek için "dost" sözcüğünü ağızlarından düşürmüyorlar! Ancak bu çabaları boşuna! Onlar en büyük şamarı, devrime, partimize inancını sarsmaya çalıştıkları yığınlardan yiyecekler!

Yaşasın TKP *İşçinin Sesi*!
Kahrolsun oportünizm!

Kızıl Doğuş
Hollanda

AJİTATÖRE VERİLER

Yaz mevsiminde Çukurova'ya *1,5 milyon* kişi mevsimlik işçi olarak çalışmaya geliyor. Mevsimlik işçilerin her yıl yaklaşık *yüzde 27'si* trahomaya, *yüzde 22'si* sıtmaya, *yüzde 5'i* bağırsak enfeksiyonuna, *yüzde 1'i* tifoya yakalanıyor. *Yüzde 15'i* işkazasına uğruyor ve *yüzde 2'si* de böcek ve yılanlar tarafından sokuluyor.

Ancak bu rakamlar gerçeğin istatistiklere yansıyan bölümüdür. Tarım işçileri çok hasta değiller ve çalışmalarını sürdürebiliyorlarsa işten atılma korkusu yüzünden hastalıklarını gizlemeyi tercih ediyorlar. İşçilerin *yüzde 51'i* Sosyal Sigortalar Kurumu'nun ne olduğunu bilmiyor.

Polis, çoğu kadın olan grevcileri karakola patronun arabasıyla götürdü.

Ülker'deki eksiklik komünist öncülüğün olmayışıydı

Değerli yoldaşlar,
Sizlere Ülker olayıyla ilgili olarak gönderdiğim bu ikinci yazıda önceki yazıda ele almadığım bazı yönlere değinmek istiyorum.

Bildiğimiz gibi, Ülker işçileri sarı sendika zincirini ilk kıran, azılı gericilerin yönetimindeki Tek Gıda-İş'ten DİSK'e bağlı Gıda-İş'e geçen işçilerdir. Ülker işçilerinin başarısında bence, önemli bir etken, o tarihte işçiler arasında çeşitli siyasetlerin önemli bir ağırlığının olmayışıdır. Ülker olayları sarı sendikacılara bir tepki halinde, kendiliğinden bir hareket olarak başladı. Ve liderleri de olaylar sırasında kendiliğinden belirdi. O zamanki devrimci siyasetlerin "içeride" olmayışı ve direnişe "dışarıdan" destek vermesi, çokbaşlılığı önledi ve hareketin tek bir hedefe yönelebilmesini sağladı. Bu da başarıyı getiren bir etken oldu.

Bu sözlerimden sakın "işçiler devrimci siyasete yabancı oldukları için başarı kazandılar" anlamını çıkarmayın. Tam tersine Ülker işçisine komünist bir öncülük sağlanabilseydi herşey bambaşka olurdu. Ama demek istediğim, işçiler arasında herbiri başka bir hedefi, başka bir savaşım biçimini öneren, daha sonraki birçok olayda gördüğümüz gibi işçileri de şaşkına çeviren çeşitli siyasal akımların "rekabet alanı" olmaması Ülker'in bir anlamda şansı oldu. Şanssızlığı ise, komünist bir liderliğin sağlanamaması yüzünden yiğitliklerle dolu Ülker direnişinin kendiliğindenlik sınırlarına hapsolup kalması oldu.

Devrimci selamlarımla,

Tunç Demir,
İsviçre

Biz kararlı militanlar g rek

Merhaba can yoldaşlar,
Sizlere uzun bir süredir doğru dürüst bir yazı gönderemedim. Hatamın farkındayım. Ama bunun nedeni, ideolojik olarak çok gerilerde olmamdı. Ben *İşçinin Sesi*'yle ilişkiye geçtiğimde şunu gördüm: *İşçinin Sesi* sistemli çalışan, demir disiplinli gerçekten komünist siyaseti olan işçi bir örgüttür. Böyle olduğu için, canı gönülden bağlandım ve ben de sistemli olarak kendimi geliştiriyorum.

Sizlere İsviçre'de sürdürdüğümüz yığın çalışmasından sözedeceğim. Her yerde olduğu gibi burada da birçok devrimci hareket var. Bu devrimci gurupların birçoğu ne yazık ki yığın çalışmasına dükkancı bir açıdan yaklaşıyorlar. Fikirlerle uğraşacakları yerde dedikodularla "adam kapma"ya çalışıyorlar. Bu anlayış bize yabancıdır.

Biz yığın çalışmasında hem işçilerin tek tek sorunlarıyla ilgileniyoruz, hem de yardım ettiğimiz insanlara *İşçinin Sesi*'nden olmayı hiçbir zaman dayatmıyoruz. İnsanlarla sistemli ilişkiler kuruyoruz. Konuşuyoruz, yayınlarımızı veriyoruz. Oku, kendin karar ver, diyoruz. Çünkü biz devrim için savaşıyoruz, hedefimiz komünizmdir. Kararlı militanlar istiyoruz.

Yoldaşça selamlar.

Yaşasın işçi sınıfının komünist birliği!

Yaşasın *İşçinin Sesi!*

H.Kara, Cenevre

Yedinci Yaz Taarruzu'nda SESİ'Nİ YÜKSELT

YAŞAYAN SOSYALİZM
R.Yürükoğlu
Birinci basım Ocak 1982
Büyük boy — 151 sayfa.
Fiyatı: 2.00 Sterlin

AFGANİSTAN DEVRİMİ
Emine Engin
Birinci basım Ocak 1982
Büyük boy — 154 sayfa.
Fiyatı: 2 Sterlin

SOSYALİZM VE DEMOKRASİ
R.Yürükoğlu
Birinci basım Ekim 1982
Küçük boy — 58 sayfa.
Fiyatı: 1.50 Sterlin

DURUM VE GÖREVLERİMİZ
R.Yürükoğlu
Birinci basım Ekim 1982
Küçük boy — 117 sayfa.
Fiyatı: 1.50 Sterlin

GEÇİCİ YOL ARKADAŞLARI
Birinci basım Ekim 1982
Küçük boy — 72 sayfa.
Fiyatı: 1.50 Sterlin

YAŞADIKÇA/SOLDIER ON/ SO LEBEN WIR
S. Erek
Birinci basım Ağustos 1982
134 sayfa. Fiyatı: 4.50 Sterlin, 20DM

TKP DAVASI İDDİANAMESİ
Birinci basım Aralık 1982
Büyük boy — 155 sayfa.
Fiyatı: 2.00 sterlin.

EĞİTİM EL KİTABI
Birinci basım Şubat 1983
Büyük boy — 103 sayfa.
Fiyatı:1.50 Sterlin

TKP'DE TARTIŞMALAR 1981-1982 — BELGELER
H. Erdal
Birinci basım Mart 1983
Küçük boy — 112 sayfa.
Fiyatı: 1.00 Sterlin

TKP'MİZİ YÜKSELTELİM
H. Erdal
Birinci basım Mart 1983
Küçük boy — 102 sayfa.
Fiyatı: 1.50 Sterlin

NEDEN FAŞİST "DİYEMİYORLAR"?
Birinci basım Nisan 1983
Büyük boy — 79 sayfa.
Fiyatı: 1.50 Sterlin

İsteme adresi: 29 Parkfield St. London N1.

TÜRKİYE

Geçici yol arkadaşları çoktan geçip gittiler. Ancak bazı yoldaşlar koşullar nedeniyle belli bir süre sonra geniş bilgi alabildiklerinden, şimdi görüş belirtebiliyorlar. Tutumları öğretici olduğu için, N.K. ve A.T. yoldaşlarımızın konuyla ilgili yazılarını, konu açısından geç de olsa, basıyoruz.

Geçici yol arkadaşlarına son bir gül gül

Değerli yoldaşlarım,
Geçici yol arkadaşlarımızla ilgili doyurucu bilgiyi yeni tamamladık. Bu nedenle onlara söylenecek birkaç sözümüzü de ancak şimdi iletebiliyoruz.

Uzun bir süredir kulaktan dolma ve kendilerinin bir yoldaşımıza yazdığı mektup aracılığıyla bilgi sahibiydik. Ayrıca zaman zaman, (son derece güvenliksiz) çeşitli yollarla bizleri aramaya devam ettiler. Partimizle bir buçuk yıllık zorunlu ayrılığımızdan dolayı, sorunun ne olduğu hakkında gerçek bir bilgiye sahip değildik. Bu nedenle kendi aramızda bu konuda tutum belirlerken bazı noktalara özel bir dikkat göstermiştik:

Birincisi, bu insanların ne yaptığını bilmeden önyargılı bir biçimde suçlamaya girişmemek. İkincisi bunların ideolojik görüş ayrılıkları varsa, sağlıklı bir biçimde kendi aramızda tartışmak. Üçüncüsü ve en önemlisi, merkez organlarımızdan bu konuda açıklama ve bilgi almadan bunlarla ilişkiye geçmemek.

Tüm bu kararlarımız ciddi bir ayrılık olduğunu varsayan iyi niyetten kaynaklanmıştı. Şimdi örgütümüzün broşürü bize ulaştırmasıyla ne denli çirkin amaçları olduğunu görmüş oluyoruz.

Aslında Basın Yayın Bürosu'nun dediği çok doğru. Bu broşürün üstünde durmaya bile değmez. Ama bizleri hoş görün, içimizi dökmek istiyoruz. Mektubu tek başıma yazdığım halde biz diyorum, çünkü buradaki yoldaşların hepsi bunlara kesin karşıdır.

Şimdi broşürlerini önüme aldım onların izledikleri anlatım akışı içinde bazı noktalar üzerine görüş belirteceğim.

Broşürün giriş kısmında "başta zindanlarda yatan yoldaşlar olmak üzere dünya devrimi için savaşan tüm devrimcilere başarılar" diliyorsunuz! Zindanlarda yatan yoldaşlar, partinin onurunu etiyle, kemiğiyle, canıyla koruma savaşı verirken, sizler onlar hakkında spekülasyon yürütmüşsünüz. "Görüş ayrılıklarımız" dediğiniz kaçış gerekçelerinizin odak noktası bu spekülasyonlar iken, girişte bu cümleyi etmeniz iki yüzlülük örneğidir.

Broşürün 7. sayfasında hakkınızdaki kararın, konferans gibi, kongre gibi bir organda tartışılana kadar bağlayıcı olamayacağını söylüyorsunuz. Yanılıyorsunuz abbas yolcular. Sizin hakkınızdaki karar bizi tümüyle bağlıyor. Partimize daha fazla zarar vermeden tekmeyi yemişsiniz. Yoldaşlarımızın kararına bütün kalbimizle katılıyoruz. Kararın sizi bağlamasını da beklemiyoruz. Çünkü parti kararları partilileri bağlar.

Broşür boyunca teorik çalışmalarımıza duyduğunuz nefreti dile getiriyorsunuz. 11. sayfada da "hareket yavaş yavaş, devrimci-militan kadroları ürkütmeyecek şekilde dergici bir hareket olmaya doğru evrimleştirilmiştir" diyorsunuz. Bizi dergicilikle suçlarken gazetenin önemini nasıl yadsıdığınızı ortaya koyuyorsunuz. Lenin *Ne Yapmalı*'da koca bir bölüm boyunca ülke çapında bir gazeteden, onun etrafında örgütlenmeden bahseder. Teorik çalışma konusunda da aynı şekildedir. Bu kitabın eğitimini birlikte yaptığımız yıllarda bunları sizin de öğrendiğinizi sanmıştık. Biz, gazete temelinde örgütlenmeye "yavaş yavaş" ilerlemedik. Daha ilk günden teorik çalışmanın ve gazetenin önemi üzerinde çok durduğumuzdandır ki örgütlenme alanında sizin inanamadığınız, "balon" sandığınız başarılar elde ettik. Teorik çalışmayı ve gazeteyi küçümsediniz, buraya kadar gelmişken "dergi etrafında örgütlenme revizyonist bir tezdir" deyin haydi. Çayan kadar cesur olamıyor musunuz?

Broşürün 14. sayfasında şöyle demişler: "*İşçinin Sesi*'nin öteki siyasal hareketlerden farkı bu görevleri açıkça yazıp durmasıdır. Hatta kitaplarda, dergilerde, konferans kararlarında bu görüşler dizi dizi sıralanır. Ama hangisi uygulanır." Yalnız bu alıntıda değil, broşür genelinde hep bizim doğruları söylediğimiz, bu anlamda da ideolojik bir ayrılıkları olmadığı yazılıdır. Onlar için sorun uygulamıyor olduğumuzmuş. Özden Kemahlı ve Fatma İzlem yoldaşlar, "*Geçici Yol Arkadaşları*" adlı kitapta teori ve pratik birlikteliğini göstermişler. Ben bir başka noktaya değineceğim:

> "İlk olarak, broşürü okuyan biri, kadrolar, yığın çalışması, örgütsel çalışma gibi konulara bu kadar yer vermemizi yadırgayabilirler. Ancak hiç unutmamalıyız ki, bolşevik-menşevik ayırımı ilk ortaya çıktığında tartışma konularının en önemlilerini parti üyeliği olan pratik noktalar oluşturuyordu. Bunlar ideolojik kökenlerine süreç içinde ilerlediler." (*İ.S. Tartışmalar ve Ayrılıkları-mız*, s.52)

Gerçeğin bu olmadığını yoldaşlar, *Geçici Yol Arkadaşları*'nda göstermişler. Buna rağmen biz Lenin'in pratik noktalardan çıkarak ideolojik kökenlerine süreç içinde vardığını varsayalım. Lenin süreç içinde doğruya varmış. Broşürünüzde bizim ideolojik görevleri doğru yazdığımızı söylediğinize göre, siz bu pratik noktalardan kalkarak süreç içinde nereye varacaksınız? Yanlışa mı, yani pratik noktalarınızın burjuva ideolojik kökenlerine mi, yoksa ikinci bir doğruya mı?

Broşürün 32. sayfasına geliyorum:

> "Ve örgütsel açıdan en iyi olduğu o günkü durumu R. Yürükoğlu şu sözlerle dile getiriyordu: 'Son birbuçuk yıldır geri kalan İstanbul'daki hareketimiz, faşist diktatörlük altında patlama yaşıyor. Hareketimizin en büyük parçası olması an meselesidir. Mannheim'dan sonra Köln'de de demir gibi ayağa kalkan Leninci hareket, tüm Almanya'yı karıştırdı. Hamburg'da İlericiler Birliği kuruluyor' (R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, sayı:151-152, s.5, Mart 1981). Abartmalı sunuş bir yana bırakılırsa, söylenecek birşey yoktur."

Bu ve benzer birçok alıntı yönetimin örgütsel gelişmemiz konusunda balon uçurduğunu kanıtlamak amacıyla kullanılmış. Bu alıntının sonundaki yorum çok ilginç. Söylenen doğru ama abartmalı olarak sunulmuş deniyor. Sizin kanınız donmuş! Bizleri bir milimlik devrimci hareketlenme bile heyecanlandırabiliyor. Tek bir insanın görüşlerimize sempati duyması devrimci duygularımızı coşturabiliyor. Çünkü biz, gericilik döneminde yığın kavramının değiştiğini ilerlemenin birlerle onlarla bile ölçüldüğünü biliyoruz. Lenin'in *Sol Komünizm* adlı kitabını okurken öğrenmiştik. O birlerin, onların yarınki yüzleri, binleri yöneteceğini biliyoruz. Bu yüzden her kıpırdanış değerlidir ve coşkuyla sunulmalıdır. Ama siz gericilik dönemini anlayamadığınızdan neden biner biner büyümüyoruz diyor ve birer onar büyümeye dudak büküyorsunuz.

47. sayfanın sonunda şunlar yazılı:

> "...Biz *İşçinin Sesi*'nden açık tartışma yadsındığı için ayrı düşmedik. Saydığımız birçok şeyden de görüldüğü gibi, pratiğe bakarak, *İşçinin Sesi*'ni geneliyle doğru yolda görmediğimiz için ayrı düştük. Bu yanlışları — eksiklikleri hareketin geleceği için belirleyici olarak gördük ve bunları düzeltmenin tek yolunu da açık tartışma olarak belirledik. O da

TÜRKİYE

yadsınınca, *İşçini Sesi*'nden ayrı düşmeyi göze almamanın bir anlamı kalmadı. Çünkü bu yanlışlıklar — eksiklikler düzeltilmeden *İşçinin Sesi*'nin bırakın proletaryanın siyasal partisi olmayı, siyasal bir hareket bile olamayacağına inanıyorduk, hâlâ da inanıyoruz. Olabilir ki, başka bir hareketi geneliyle doğru olarak görürüz, ama o harekette de açık tartışma yadsınmaktadır. Eğer kendimiz daha iyi bir siyasal hareket yaratamıyorsak, gidip o hareket içinde çalışmak gerekir. Doğruları o örgüte benimsetmek için uğraşmak gerekir. Doğru olan budur."

Yukarıda, yanlışları düzeltmenin tek yolunu açık tartışma olarak belirlediğinizi yazıyorsunuz. Biraz altında da geneliyle doğru bir harekette açık tartışma yadsınıyor bile olsa girer çalışırız, o örgüte doğruları benimsetmek için uğraşırız diyorsunuz. Doğruyu benimsetmenin tek yolu açık tartışma olduğuna göre (siz söylüyorsunuz) onu yadsıyan bir harekette nasıl becereceksiniz, ya da madem becerebilirdiniz, *İşçinin Sesi*'nde kalıp becermeyi niye düşünmediniz? Kaçmanızın kılıfını iyi hazırlayamamışsınız.

Broşürün sahiplerine Türkiyeli-Avrupalı ayrımı (!) konusunda da birkaç sözüm var. Türkiye'den gidenlerin biri hariç hepsi bizimle tavır koydu deniyor. Sınıfsal değil, bölgeci olan bu tavır onlarda yeni değildir. Bugün Avrupalı Türkiyeli diye ortaya çıkan anlayış, geçmişte bölge şövenizmine, hatta semt şövenizmine bile düşmüştü. Yukarıdaki ayrımın yanlışlığı bir yana, kim sizinle birlikte tavır koyduysa, onu burada çalışan militanlar olarak lanetliyoruz. Yeni yolunuzda size güle güle, deriz. Satırlarımı Özden Kemahlı yoldaşın sözleriyle bitiriyorum. "Avrupa'da da, Türkiye'de de komünist formasyon kazanmış yoldaşlar, 'dönemlere bağlı olmayan' özverili kadroların bir teki bile, partimizin saflarından kımıldamamıştır." (*Geçici Yol Arkadaşları*, İşçinin Sesi Yayınları, s.55)

Partinin de devrimin de güvencesi işçi sınıfıdır!

N.K.

Çelik disiplinimizi yükseltelim

Yoldaşlar,
Partimizden atılan bir kişi, geçen yaz, cezaevindeki bir yoldaşımıza 50 dolar gönderdi. Yoldaş cezaevinden çıkınca, aynı kişi onun evine kart yolladı ve telefon açtı. Telefonda, "onlar sana yardım etmezler, sana para göndermek istiyoruz" türünden sözler etmiş.

Yoldaş, bu eski arkadaşın sesini duyunca önce sevinmiş ama, partiden "onlar" diye söz etmesi üzerine gereken yanıtı vermiş. Kendisini eski arkadaşlıkların değil partinin bağladığını, partiden "onlar" diye sözetmemesini hatırlatmış.

Derken söz konusu kişiden bir mektup daha geldi. Mektupta şöyle diyordu: "7-8 ay önce örgütten koptuk. Kopuş nedeni yanlızca pratik değil, idolojik bazı konulara dayanıyor." Ama bu ideolojik konulardan hiç söz edilmiyordu. "Küçük de olsa tıkır tıkır işleyen bir yapı için doğru ideoloji gerekir" gibi birçok genel sözden sonra, mektupta, "şimdiye kadar ne başarıldıysa militanların çabalarıyla başarıldı" deniyordu. Açıktı ki bunlar, eski arkadaşlıklardan yararlanmaya çalışıyorlardı.

Mektuba yanıt alamayınca, yine telefon ettiler. Cezaevlerindeki bazı yoldaşlara dil uzattılar. Biz de bir daha telefon bile etmemelerini söyledik. Bu arada, cezaevindeki bir başka yoldaşımızı kastederek, ona sorun, o bilir dediler. Ona sorduk ve "böyle bir dönemde bu, örgüte karşı yapılacak en büyük kötülüktür" yanıtını aldık. Sonra da olayın aslını, *Geçici Yol Arkadaşları* adlı yayınımızdan öğrendik.

Olaya karışan kişilerin bazılarıyla birlikte kavga vermiştik, zorlukları birlikte göğüslemiştik. Devrime kadar ve sonra da onlarla aynı yolda yürümeyi isterdik. Ama işçi sınıfının çelik disiplinli partisinde küçük burjuva dar görüşlülüğüne, gurupçuluğuna yer yok. Cezaevindeki yoldaşlarımıza "ihanet ettiler" diye dil uzatıyorlar ama kendileri ihanet ettiler.

Bu olay tüm örgüt olarak hepimize, çelik disiplinin ne denli yaşamsal önem taşıdığını, yoldaşça güvenin ne denli can alıcı yer tuttuğunu anlattı. Komünist partisinde hiziplere, artizanca çalışmaya yer verilmeyeceğini, somut olarak bir kez daha anladık.

Yaşasın işçi sınıfının çelik disiplini!

Yaşasın TKP'miz!

A.T., ...

Zindanları okula döndürdük

Merhaba dostlar,
Uzun bir ayrılıktan sonra sizlere 'merhaba' diyebilmek çok güzel.

Devrime gönülden bağlı olan bizleri ne faşizmin zindanları, ne de üzerimize yöneltilen yoğun fiziki ve ideolojik baskı, işkence yıldıramaz, yıldırmadı da.

İnsan en iyi yaşadıklarından öğreniyor. Faşizmin zindanları da bizim için bir okul oldu. Elimizdeki tüm olanaklarla kendimizi yetiştirmeyi, geliştirmeyi hedefledik. Gazete ve kitap almama yasağı sırasında, yabancı dil çalışarak vb. zamanımızı değerlendirdik.

Daha sonra kitap alınmaya başladı. Tabii ki bu kitaplar üzerinde büyük bir denetim vardı. Genellikle roman türü kitaplar alınıyordu. Dostoyevski, Tolstoy'un bazı eserlerinin yanısıra, zorla da olsa İlya Ehrenburg, Şolohov'un bazı eserlerinin alınmasını sağlayabildik.

Elimize geçen tüm romanları "sanatın tarafsız olamayacağı" bilinciyle okuyup, tartıştık.

Sanatla uğraşmaya vakit bulamamış olan bizler, roman, şiir türü kitapları okumanın yanısıra, gerek şiir yazmada, gerekse resim yapmada yaratıcı çalışmalarda bulunduk. Sizlere orada yazdığım üç şiirimi yolluyorum. Şiir yazmak konusunda ilk çalışmalarımdır.

Çalışmalarınızda başarılar, selamlar.

N.Ü., ...

YARINLAR BİZİM

Halkımın nice evlatları,
Yaşamadan genliklerini,
daha basmadan onsekizlerine
Düştüler mapuslara
doğrudan,
gerçekten, güzelden yana diye.
Sevgi için çarpan yürekler
dağlandı işkence tezgahlarında.
Halkımın üzerine karabulut gibi çöken
kara eller
tel örgüler ördüler sevdiklerimizle aramıza
Gencecik fidanlara idam sehpaları kurdular
İnancımızı yoketmek mümkün mü?
Mümkün mü
"güneşi balçıkla sıvamak",
hıncımızı köreltmek,
umudumuzu söndürmek?
Mümkün değil!
Yarınlar gebe kavgaya
Yarın daha bilinçli, daha güçlü
Yürünecek cellatların üstüne.

15.3.1982

N.Ü., ...

TÜRKİYE

Y mek boykotu yaptık büyük sofralarda ülk nin durumunu tartıştık

Yoldaşlar,
9 Nisan 1983 tarihinde bir örgütlenme biriminde işçiler, memurlar ile birlikte "yemek boykotu" düzenledik ve hâlâ devam ediyor. Somut istemler için başlayan eylemimizi anlatmak istiyoruz:

Zonguldak'taki iş cinayeti sonucunda ölenlerin ve burjuvazinin tutumunun yarattığı şoktan sonra, işçi memur arasında bir olaylar dizisi başladı.

10 Nisan'da çalışma birimimizde yemek fiyatlarına, "işçilere yüzde yüz zam, memurlara yüzde 50 zam" geldi. İşçilerin yoğun tepkileri başladı. Çözüm arıyorlardı. Kimisi bağırıp çağırıyor, kimisi ortamın yarattığı çekingenlik ile sessiz duruyor ama mutlaka birşeyler yapılmalı diyordu. Bizler, toplu olarak yemek yemeyelim, ekonomik istemlerimizi ortaya koyarak isteyelim dedik ve işçilerin hepsi, ortak bir kararla yemek yememeyi kararlaştırdık. Memurlar da bu olayı destekleyeceklerini, yemek yemeyeceklerini söylediler.

Kararlaştırdığımız ilk gün, işçiler ve memurların yüzde 40'ı yemek yemedik. Yemek saatinde ekmek peynir alarak işçiler ve memurlar ile birlikte toplu olarak iş yerinin bahçesinde büyük sofralar oluşturduk.

Bu sofralarda geniş kapsamlı siyasal tartışmalar oldu. İş cinayetlerinin nedenlerini, sendikal sorunlarımızı, YÖK yasalarını, yeni siyasal partiler yasasını, kadın sorunlarını, cezaevinde yatan yoldaşlarımızın durumlarını geniş kapsamlı ortaya koyduk. Faşizmi sergiledik. Önceleri konuşmaktan çekinen işçiler ve memurlar, yavaş yavaş günlük yaşantılarından örnekler sunarak konuşmaya katılmaya başladılar.

İşveren yazılar göndermeye, ihtarlar vermeye başladı. Memurlara memur yasalarını hatırlatmaya başladılar. Büyük sofralar kurmamamızı ama istersek yemek yemememizi öğütlemeye başladılar. Özel görevliler saptanarak olayla ilgilenileceğini ve olayı yaratanların ortaya çıkarılacağını da her dakika belirtmekten geri durmadılar. Önce, sizler siyasi suç işliyorsunuz, bakın olayla sıkıyönetim ilgileniyor, ona göre, dediler. Sonradan, siz ekonomik durumu bilmiyor musunuz, hayat pahalı bu fiyatlar bile ucuz, başkalarına alet olmayın, onları tanıyoruz ve onları cezalandıracağız dediler.

İşçiler bu tehditlerden dersler çıkardılar. Korkulacak hiçbir şey olmadığını, eğer beraber olunursa hiçbir şey yapamayacaklarını anladılar. Bu sefer işçiler sorular yönelttiler. Niye bizim iki yıl önce verilmesi gerekli ikramiye ve fark paralarımızı vermiyorsunuz demeye başladılar. Tabii cevap olarak, sorumlular, biz bilmiyoruz, gidin devlete sorun, gidin yüksek hakem kuruluna sorun, demeye başladılar.

Eyleme başladığımızdan beri, işçi memuru tanıdı, onların sorunlarını anladı. İşçi siyasi suçluların durumlarını eylemin ilk gününden itibaren ciddi bir şekilde izlemeye başlar oldu. İşçi öğrencilerin sorunlarını anladı. Tabii işveren de boş durmadı. Birkaç kişi hakkında gizli soruşturmalar yaptırdı. İşçilerden bazılarının sürgünlerini gerçekleştirdi, bazılarının iş birimi içerisinde görev yerlerini değiştirdi.

Bu olay sonucunda işçilere, örgütlenilmesi ama devrimci bir örgüt içinde örgütlenilmesi gerektiği anlatıldı. İşçiler eğitilmek istediklerini, mücadelede öncülük rolünü gören partinin merkez organlarını okumak istediklerini söylediler. Şimdilik işçiler yine yemeğe memurlar ile gitmiyorlar, ama yine beraber oturuyor, sohbetler ediyorlar. Büyük sofra kurma yasağı konduğu için öğlenleri yemek yemeden geçiriyorlar.

Bu olaylar sonucunda diğer devrimciler ne dediler? Olay bugün gerçekleştirilemez. Siz faşizmin ne olduğunu bilmiyorsunuz. Her yerde ajitasyon yapıyorsunuz. Kitleyi zorluyorsunuz. Önce kadro elemanlarımızı yetiştirelim, sonra eyleme geçeriz. Eylemi eleştiren diğer bir gurup, eylem doğru ama biçimi yanlış dedi. İstemler böyle mitingvari eylemlerle konmaz, herkesin ağzında, çarşıda, bakkalda "boykot ediyoruz" diye dolaşmaz dediler. Onların önerisi şu idi: İstemleri uzun dilekçelerle gerekli yerlere göndererek eylemi yapmalıydık.

İşte yoldaşlar, bu tür eylemler yapıyor ve aynı zamanda bildiriler dağıtıyoruz. Bazı parti ve guruplar bizlere fırsatçı diyorlar. Faşizme karşı mücadeleyi bir kenara ittiler, şimdi yalnızca bizlerle uğraşıyorlar. Menşeviklerden bazıları ile konuşmaya başladık. Yavaş yavaş yakınlaşmalar var. Bizlerden durmadan merkez organımızı istiyorlar.

İlk yazlarda açmadan soldu sanılan çiçek, emeğin yağmuru ile yeşerecektir her güz!

Ne beynimizi ne yüreğimizi paslandıramayacaklar

Yoldaşlar,
Gün kavga günüdür.

Faşist cuntanın eğitime getirdikleri yer yer yıkımlara neden olduysa da, azimli genç beyinler henüz paslanmamıştır. Bugün 82 Anayasa'sının tartışması hâlâ fiskos halinde sürüyor. Oysa YÖK, bağrılıp çağrılarak tartışılan bir konu oldu.

YÖK, birçok öğretim görevlisinin yanısıra, öğrencilerin de acımasızca katledildiği bir tablonun yaratıcısıdır. Bugüne dek birçok öğretim görevlisi YÖK çerçevesinde ya görevden alınmışlar ya da istifa etmek zorunda bırakılmışlardır.

Bulunduğum üniversite ortamında yaşayan beyinlere rastlamak her geçen gün biraz daha güçleşiyor. Üniversite çevresini YÖK denilen dikenli bir tel ile sardıktan sonra Milli Eğitim Bakanı Sağlam şöyle diyor: Bu yasayla gençlerin başarı düzeyi yükselecekmiş! Ve şimdiden bilim adamlarının aydınlık geleceğini görür gibi oluyormuş!

Dikenli bir tel örgü içinde bir fidan ne denli büyür gelişir de, ne denli meyve verebilir? Amaç ortadadır, bilinmesi gerekenleri, gerçekleri saklamak örtbas etmek istiyorlar.

Ama yoldaşlar, çelik zırhlar kuşandık, ne beynimizi paslandırabilecekler, ne de yüreğimizi!

Semiha Kasım
İzmir